

Otrdiena ● 2020. gada 10. marts

CENA tirdzniecībā 0,75 EUR

Teātrim Viļakā - 110 ◀ 4.

Veicina skolēnu lasītprieku

Zinaida Logina

6.martā Balvu Centrālajā bibliotēkā notika skaļas lasišanas konkurss, kurā piedalījās Balvu reģiona 11 - 12 gadus veci 5. un 6.klašu skolēni, lai noskaidrotu, kurš dosies uz Nacionālo skaļas lasišanas finālu Rīgā.

Nacionālā skaļas lasišanas sacensība ir konkurss, kas notiek trīs posmos – sacensība skolā vai vietējā bibliotēkā, reģionālais fināls un valsts fināls Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Tā mērķis ir pilnveidot bērnu prasmes izvēlēties piemērotu un interesantu literatūru skaļai lasišanai, sekmēt interesi par grāmatām, saliedēt bērnus kopīgām lasišanas aktivitātēm, kā arī veicināt lasītprieku. Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule, uzrunājot konkursa dalībniekus, atgādināja, ka tas notiek jau trešo gadu.

"Pirmais gadus mēs šo pasākumu organizējam bibliotēkas telpās. Novēlu jums veiksmi! Lai nav uztraukuma, jo tikai jūs paši zināt, kā ir jāpasniedz savs darbs," teica R.Cibule. Viņa uzsvēra, ka cilvēki ir lasījuši visos laikos,- gan tad, kad grāmatu bija maz, gan tad, kad to kļuva vairāk. Bija laiks, kad bija moderni lasīt otram priekšā skaļi. Bet, lai kādi laiki, cilvēki, kuri daudz lasījuši grāmatas, vienmēr pratuši izteikt savas domas. "Ja cilvēks labi pamato savas domas, viņš prot formulēt visas radošās idejas... gan skolotājiem, gan vēlāk darba devējiem. Tādiem cilvēkiem dzīvē veicas, un jūs jau esat uz šī ceļa!" uzskata R.Cibule. Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas vadītāja Ligita Pušpure pauða prieku, ka uz skaļas lasišanas konkursu ieradušies paši labākie, kuri jau pierādījuši prasmes savās skolās. "Jūs esat aizņemti gan ar mācībām, gan ar darbošanos pulciņos, bet vēl jūs protat atrast laiku grāmatām. Jums katram šodien līdzīgi ir grāmata, ar kuru jūs iepazīstināsi pārējos konkursa dalībniekus, tad lasīsiet savu darbu. Jūs vērtēs žūrija, kura šoreiz sēž starp klausītājiem: Vita Romanovska, Maija Laicāne un Gunita Čubare," pastāstīja L.Pušpure piebilstot, ka šīs dienas uzvarētājs dosies uz 2019./2020. mācību gada sacensību nacionālo finālu, kas notiks 9.maijā Latvijas Nacionālās bibliotēkas Ziedoņa zālē. Pirmo kārtas numuriņu bija izvilkusi Sanija Vīcupa no Tilžas vidusskolas, un viņa drosmīgi devās visiem parādīt savas skaļas lasišanas prasmes. Bibliotēkas metodiskās un komplektēšanas nodaļas vadītāja Vita Romanovska, kura darbojās žūrijā, pirms uzvarētāju apbalvošanas pauða gandarījumu, ka skolēni uzsvēruši,- es atradu šo grāmatu, es ieraudzīju šo grāmatu, mani šī grāmata uzrunāja, bija interesanta, nerēdzēta grāmata. "Man prieks, ka jūs dalāties tajā ar cītiem. Prieks, ka katru gadu čaklo lasītāju kļūst vairāk un vairāk. Nepazaudējet vēlmi lasīt un dalīties savā lasītpriekā ar cītiem!" vēlēja V.Romanovska.

Noskaidro skaļas lasišanas uzvarētāju. Latvijas Nacionālās bibliotēkas skaļas lasišanas finālā Rīgā Balvu reģionu pārstāvēs Amanda Avotiņa no Tilžas vidusskolas. Viņas latviešu valodas un literatūras skolotāja ir Maretā Timoškāne. "Konkursam gatavoju trīs skolēnus, bet uz Balviem atbrauca tikai divi. Prieks, ka abām ir godalgotas vietas - Samanta Normante ieguva 3.vietu, bet Amanda Avotiņa uzvarēja. Šajā konkursā svarīgi ir ne tikai skaļi lasīt, bet arī parādīt aktiermākslas iezīmes. Amanda šādā konkursā piedalījās pirmo reizi, un uzreiz – uzvara. Viņa ir arī laba orientieriste un aktīvi darbojas jaunsardzē. Konkursam gatavojāmies katru dienu, bet uztraukums bija tāpat. Grāmatu Amandai ieteica bibliotekā Ilze Pugača," pastāstīja skolotāja. Ilze Pugača uzsvēra, ka Amanda ir čakla bibliotēkas apmeklētāja, kura piedalās arī Bērnu žūrijā. Zīmīgi, ka Samanta aizvadītā gadā iekļuva TOP 10 labāko lasītāju vidū – ierindojās pirmajā vietā.

Skaļas lasišanas konkursa uzvarētāji

1. vietu ieguva Tilžas vidusskolas 5.klasses skolniece Amanda Avotiņa, kura lasīja T. Parvelas grāmatu "Muris un Vufs";
2. vieta Balvu pamatskolas 6.klasses skolniecei Annijai Tiltiņai par M.Runguļa "Gliemežvāks" lasījumu;
3. vieta Balvu pamatskolas 5.klasses skolniecei Guntrai Gibalai par H.K.Andersena pasakas "Meža gulbji" lasījumu;
3. mazā vieta Tilžas vidusskolas 5.klasses skolniecei Samantai Normantei, kura lasīja A.Volcas grāmatu "Eva, Niks un es".

Nākamajā
aduguni

● **Rēķini galvā!**
Matemātikas konkurss
skolēniem

● **Saņem apbalvojumus**
Pasākums robežsardzes
Viļakas pārvalde

Iespēja uzņēmējiem

11.martā plkst. 13.00 Balvu Centrālās bibliotēkas zālē Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Rēzeknes biznesa inkubatora organizētajā Info dienā interesentiem būs iespēja uzzināt par gaidāmo uzņemšanu pirmsinkubācijas un inkubācijas programmās, kā arī citiem LIAA atbalsta pasākumiem.

Gatavojas biznesa iedvesmas dienai

Balvu novada pašvaldības Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs sadarbībā ar Latgales uzņēmējdarbības centru aicina ikvienu interesentu uz Mazā biznesa iedvesmas dienu, kas notiks 25.martā Balvos (Vidzemes ielā 2b, ieeja no pagalma puses). Mazā biznesa iedvesmas diena tiek rīkota ar mērķi popularizēt uzņēmējus, kuri ražo un veiksmīgi realizē dažādus unikālus produktus Latvijas tirgū un ārpus tā, kā arī izmanto vietējos Latvijas lauku resursus jaunu, interesantu produktu radišanā. Pasākumā pieredzē dalīties kafejas "Alida" ražotāja, saimniece Jolanta Kovnacka, Linards Liberts, kurš ražo produktus no bērzu sulām. Tāpat SIA "Simple+" dalīties pieredzē par apģērbu aizsargmais ražošanas uzsākšanu un attīstību.

Īszinās

Reklāma

Piedāvājam meža pievešanas pakalpojumu!
Vedam cirsmas, apaugumu un ciršanas atliekas no meža līdz krautuvei.
Varat piedāvāt arī nelielas cirsmas.
Darbojamies 100 km rādiusā ap Gulbeni
apgaikojam no 4,00/m³
zarīem no 2,50/m³ T. 22009396

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Man patīk pārmaiņas. Pastumdījusi istabās mēbeles, nolēmu daļu izpārdot, lai atbrīvotu vietu jaunām. Sen nebiju ar interesi staigājusi pa mēbeļu veikalā tirdzniecības zālēm, meklējot ko jaunu. Neatradusi pasūtīju grāmatu plauktus pie kokapstrādes meistara Alda Voita un esmu gandarīta ar rezultātu. Zinu sievietes, kuras ik rudenī vai pavasarī pārveido savas puķu dobes, vēloties pārmaiņas. Brīvdienās baudīju alūksniešu viesmīlibu un atkal ik uz soļa manīju ko jaunu. Uzskatu, ka pārmaiņas ir vajadzīgas, lai dabūtu uzrāvienu. Ne tikai privātajā dzīvē, bet arī politikā.

Prieks par kursabiedra, tilženieša Jāņa Dimitrijeva uzrunu "Facebook" vietnē, kur viņš aicina pievērst uzmanību un izteikt savas domas par notikumiem savā pagastā, komentāros vēloties citu vērtējumu un pārdomas par radušos situāciju. Un komentāri seko - nu jau 88. Dažādi. Tas labi, ka ir viedokļu daudzveidība, jo nereti par noteikto aizdomīties liek pat viens teikums. Par Tilžas lietu esmu vien redzējusi "Bez tabu" sižetū, lasījusi "Vaduguni" pausto un klausījusies cilvēku stāstīto, tāpēc manas pārdomas var būt subjektīvas. Tas ir labi, ka cilvēki necepjas tikai pie kafijas tases savās virtuvēs vai pie veikalā kasēm un nečikst. Tas labi, ka viņiem ir vēlme iesaistīties, jo vēlas pārmaiņas. Arī Balvu novada deputāte Sandra Kindzule komentārā atzīst, ka Tilžas iedzīvotāju sāpe un nemiers pēdējā laikā kļuvis par vienu no viņas dienas kārtības jautājumiem. Viņa gribētu, ja būtu sniegtā atbildē uz galveno jautājumu: kāpēc cilvēki rīkojušies šādi, kāpēc noticis viens vai otrs gadījums. Analizešanas un rīcības vērti ir kaut dažu cilvēku iesniegumi: "Jo galvenā mūsu vērtība ir un paliek cilvēks! Un jebkuram amatam jākalpo cilvēkam, nevis otrādi. Šādās situācijās amatpersonām ar savu rīcību tas jādemonstrē un attiecīgi jārīkojas." Iedzīvotāju neapmierinātībai ar pagasta vadību un tās aizstāvjiem noteiktī ir iemesli, jo ne velti saka, ka nav dūmu bez uguns. Un šoreiz dūmo ne pa jokam. Es šādā situācijā bēgtu, jo būtu kauns no savējiem, ikdiņā līdzās esošajiem, kuri nostājušies pret mani. Bēgtu no amata, kabineta, krēsla... Es esmu par pārmaiņām - gan ikdiņā, gan politikā. Un jūs?

Reformai - nē!

Protesta akcijā - arī baltinavieši

5.martā visā Latvijā notīka kārtējā iedzīvotāju protesta akcija pret Administratīvi teritoriālo reformu, tostarp arī Baltinavas novadā. Šoreiz akcents bija likts uz smagās tehnikas vienību pārvietošanos pa valsts nozīmes ceļiem.

Jau agri no rīta 7.30 gan novada centra tuvumā dzīvojošie un strādājošie zemnieki, gan zemnieki no attālākām novada vietām pulcējās vienkopus, izveidojot smagās tehnikas kolonnu, kurai piebiedrojās arī vairāki kravas *busiji* un vieglās automašīnas. Tehnikas kolonna virzījās pa valsts nozīmes ceļu P45 jeb tā dēvēto "Sudraba stīgu" centra virzienā un protesta akcijā nobrauca aptuveni četrus kilometrus, liekot sevi pamanīt gan pārējiem novada iedzīvotājiem, gan garāmbraucējiem, kas torīt devās Kārsavas, Balvu vai Viļakas virzienā vai otrādi.

Baltinava ruļavoj! Smagās tehnikas kolonā, kas brauca cauri Baltinavai, bija redzams arī traktors ar plakātu "Baltinova ruļavoj!"! Baltinavieši ir nemierā ar administratīvi teritoriālo reformu. Viņi pārliecināti par sevi un nākotni - Baltinava ir un būs!

Tā bija mierīga protesta akcija, kas virzījās pa valsts nozīmes ceļu un netraucēja garāmbraucējiem. Tehnikas vienības ievēroja 50 metru distanci, lai garāmbraucošās automašīnas nepieciešamības gadījumā varētu dot viena otrai ceļu.

Zemniece un novada domes deputāte VELTA MĪTKE pastāstīja, ka viņa protesta akcijā piedalījās ar "visu savu tehniku un visu savu saimi": "Mēs gribam palikt paši savā novadā, paši lemt par sevi. Līdz šim esam spējuši itin labi tikt ar sevi galā. Domāju, ka to spēsim arī turpmāk."

Pa galvenajām automaģistrālēm šajā dienā pārvietojās 400-500 tehnikas vienības. Līdz šim Baltinavas novads jau vairākkārt paudis neapmierinātību ar plānoto reformu. "Vēl pagājušajā nedēļā vēlreiz nosūtījām vēstuli visām Saeimas frakcijām un neatkarīgajiem deputātiem, kurā ar skaitļiem un faktiem pierādījām, ka, realizējot reformu, no 13 pozīcijām Baltinavas novada situācija pasliktinās 9, bet nemainās tikai četrās," spriež novada domes priešsēdētāja SARMĪTE TABORE.

Finansiāls atbalsts ļoti noder

Biznesa ideju konkursi uzņēmējdarbības veicināšanai

Topošo, jauno un jau esošo uzņēmēju biznesa ideju konkursi pašvaldību finansiālā atbalsta gūšanai šo ideju iedzīvināšanai kļuvuši par ikdiennes realitāti arī četros mūspuses novados jau vairākus gadus. Izņēmums nav arī šis gads. Novadu budžeti apstiprināti, konkursiem atvēlētas plānotās naudas summas.

Atbalsta summa pieaug

Baltinavas novada dome februārā sēdē pieņema lēmumu izsludināt biznesa ideju projektu konkursu "Mana biznesa ideja Baltinavā". Vienam projektam atbalsta summa nepārsniegs 1000 eiro. Biznesa projekti jāiesniedz līdz 1.aprīlim, lai tos izvērtētu un dotu *zaļo gaismu*.

Baltinavas novada domes priekšsēdētāja SARMĪTE TABORE stāsta, ka šis ir trešais gads, kopš Baltinavas novada pašvaldība atbalsta vietējo iedzīvotāju biznesa idejas: "2017.gadā maksimālais finansējums, ko pašvaldība piešķir vienas idejas realizācijai, bija 500 eiro. Iesniedza trīs idejas, divas iestenoja, vienu ideju jāsniedzējs atsauca. 2018.gadā biznesa ideju atbalstam pieteikta lidzētā, jo nācās finansēt kristīgās skolas uzturēšanu, maksāt atlaišanas pabalstus sakarā ar skolas slēgšanu. 2019.gadā maksimālā summa vienas idejas atbalstam bija 700 eiro. Vērtēšanas komisija atbalstīja divas idejas, kas arī tika realizētas. Līdz šim savas biznesa idejas realizējuši amatnieki, lauksaimnieki, mājražotāji."

Atbalsta pakalpojumu sniedzējus

"Viļakas novada dome jau kopš 2016.gada izsludina projektu konkursu jaunajiem un topošajiem uzņēmējiem, katru gadu nedaudz mainot projektu konkursa nosacījumus, nosakot ierobežojumus projektu jāsniedzēju lokam un mainot projektu konkursa prioritātes. 2016.gadā pieejamais finansējums bija 10 000 eiro; 2017.gadā - 14 000 eiro; 2018.-2019.gadā - pa 16 000 eiro katru gadu. Arī šogad jau ir izsludināts projektu konkursu uzņēmējiem, pieejamais finansējums - 16 000 eiro. Projekti

jāiesniedz līdz 30.martam. Vienam projektam maksimālais atbalsts ir 2000 eiro, turklāt projekta iesniedzējam tas jāfinansē ar 10% no summas, kādu līdz no pašvaldības. Atbalstāmās aktivitātēs: iegādāties pamatlīdzekļus (t.sk. programmnodrošinājuma), pirkst mazvērtīgo inventāru, veikt būves, būvniecības, pārbūves, ierīkošanas, novietošanas un atjaunošanas darbus un iegādāties būvmateriālus. 2016.gadā jāsniedza 21 projektu, atbalstīja 6; 2017.gadā - 18, atbalstīja 8; 2018.gadā - 15, atbalstīja 9; 2019.gadā - 16, atbalstīja 9. Visvairāk atbalstīti uzņēmumi, kas radīja jaunus pakalpojumus - 8, tūrisma nozarē - 6, biteniekū - 4, lauksaimnieku - 4, lopkopībā - 3, mājražotāju - 3, mežsaimniecībā - 3, viens amatnieks un viens ražotājs," informē pašvaldības projektu vadītāja VINETA ZELTKALNE.

Idejai jābūt inovatīvai un oriģinālai

Rugāju novada pašvaldības izpilddirektore DAINA TUTINA informē, ka biznesa ideju konkursu novadā sākās 2018.gadā. Plānotais finansējums - 5000 eiro. Vērtēšanas komisija atbalstīja biznesa idejas: unikālā sastāva formulas izstrāde augļu un dārzeņu bioloģisko mazgāšanas lidzētā, jo rāzošanai (pašvaldības piešķirtais līdzfinansējums 1794,40 eiro); naktsmītņu piedāvājuma uzlabošana un vietējās zivju produkcijas rāzošanas dažādošana lauku tūrisma mitnē "Rūķiši" (pašvaldības piešķirtais līdzfinansējums 1 065 eiro); instrumentu iegāde industrialā dizaina mēbeļu un interjera priekšmetu rāzošanai (pašvaldības piešķirtais līdzfinansējums 1040,60 eiro). Ceturtais pretendents atiecas no biznesa idejas realizācijas.

Biznesa ideju konkursu turpinājās arī 2019.gadā, plānotais finansējums 5000 eiro. Pieteikas divi biznesa ideju pretendenti un saņēma atbalstu: bišu vaska kausēšanas pakalpojumu nodrošināšana (pašvaldības piešķirtais līdzfinansējums 1000 eiro) un graudu malšanas pakalpojuma nodrošināšana bioloģiskajām (pašvaldības piešķirtais līdzfinansējums - 1000 eiro).

2019.gadā tika piedāvāts arī vēl viens atbalsta veids biznesa idejas projekta realizētajam - mārketinga izdevumu segšanai. Ja tiek saražota prece vai sniegti pakalpojums, pārdošanā svarīga

ir reklāma, un tās izmaksas nav lētas. Saskaņā ar konkursa nosacījumiem, ja uzņēmums izpilda projekta īstenošanas nosacījumus, pašvaldība projekta uzraudzības periodā (divus gadus pēc projekta īstenošanas) var lemt par papildus finansējuma piešķiranu uzņēmējam līdz 500 eiro mārketinga izdevumiem, kas pamatoti ar aprēķiniem. 2019.gadā šo atbalstu izmantoja divi uzņēmumi, kuri 2018.gadā realizēja biznesa idejas.

Rugāju novada biznesa ideju konkursu 2020.gadam, ar plānoto finansējumu 5000 eiro, izsludināja 2.martā, un projektu pieteikumus vērtēšanas komisija gaida līdz 2.aprīlim. Atbalsts vienam pretendentam - līdz 1000 eiro, taču komisija var lemt par lielāku finansējuma piešķiranu, ja paliek līdzētā un ideja ir unikāla, inovatīva. Tāpat kā iepriekšējos gados, biznesa ideju realizētāji var pieteikties uz vienreizēju atbalstu mārketinga izdevumu segšanai. Iepriekšējos gados komisijas sastāvā bija ar pašvaldību nesaistīti darbinieki - uzņēmējdarbības konsultante, AS Swedbank pārstāvē, Latvijas Investīciju attīstības aģentūras Rēzeknes biznesa inkubatora pārstāvē.

Interese liela

Balvu novada pašvaldība finansējumu jaunajiem, topošajiem vai esošajiem uzņēmējiem piešķir jau trešo gadu. Tos, kuri vēlas saņemt šo vienreizējo atbalstu, skaits ar katru gadu pieaug. 2018.gadā pašvaldība uzņēmējdarbības atbalstam kopumā atvēlēja 5000 eiro, vienam projekta jāsniedzējam bija iespēja saņemt finansējumu līdz 2000 eiro. Atbalstīja trīs projektus.

2019.gadā projektu atbalstam piešķir 6000 eiro, par vienu tūkstoši vairāk, kas deva iespēju daļēji finansēt arī vēl ceturtu projektu. Šogad Balvu novada pašvaldības budžetā projektu finansēšanai arī atvēlēti 6000 eiro. Pagaidām projektu jāsniedzēja vēl nav izsludināta. Trijos gados atbalstīti ar lauksaimniecību saistīti, šūšanas, telpu, automašīnu dekorēšanas, vizāžista, kanisterapijas un citi pakalpojumi. "Apmeklējot jaunos uzņēmējus, pārliecinājāmies, ka visi viņi sniegti atbalstu izmanto lietderīgi," secina Balvu novada pašvaldības izpilddirektora vietniece GUNTA RAIBEKAZE.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Foto - no personīgā arhīva

Kā vērtējat rosinājumu samazināt sodu dzērājšoferiem?

Viedokļi

Tas ir cietums bez restēm!

KATRE SIETINŠONE, iniciatīvas iesniedzēja portālā "Mana balss"

Ar savu iniciatīvu vēlos vērst sabiedrības un likumdevēju uzmanību tam, ka mūsu valsts likumos daudzās jomās administratīvā sodāmība ir nesamērīga augsta. Dažos gadījumos administratīvais sods pat pārspēj krimināltatbildību, kā, piemēram, par krimināltatbildību mēdz piemērot sodu piespedu darbu veidā.

Mēs visi esam cilvēki un kādreiz pieļaujam kļūdas. Diemžēl tā notiek. Nenoliedzami, par kļūdām jāatbild katram un, ja tas ir pelnīti, tad arī jāsaņem arī sods. Viena no šādām smagām kļūdām ir, ja autovadītājs iereibis sēdies pie stūres, braucis un piedalījies satiksmē. To nedrīkstētu pieļaut, taču šādi gadījumi tomēr notiek. Šajā pārkāpumā sods tiek vērtēts no promiju skaita. No medicīniskā viedokļa katram cilvēkam alkohola panesamība ir dažāda. Līdz 1,5 promilēm noteiktie soda mēri mūsu sabiedrībai liekas saprotami un pareizi, bet virs 1,5 promilēm autovadītājam uzreiz tiek liegts stūrēt, un rezultātā tiek anulētas tiesības uz 4 gadiem. Manuprāt, tas ir nesamērīgi augsts soda mērs, jo cilvēks uz četriem gadiem tiek izslēgts no darba tirgus, no normālas dzīves, faktiski viņu nolemjot cietumam bez restēm. Šis šoferis kļūst atkarīgs no valsts pabalstiem, jo kaut kā taču ir jādzīvo. Bez tā visa šajā laikā rodas arī citas problēmas. Mēs visi zinām un saprotam, ka šodien jebkurš darbs saistīts ar pārvietošanos, ar transportu. Turklat darba tirgū arī ir problēmas, jo nav iespējams visus cilvēkus pārkvalificēt un nodrošināt ar darbu.

Lai kaut nedaudz aizstāvētu pārkāpumu izdarījušo šoferu tiesības, iesniedzu iniciatīvu par to, ka katrs cilvēks ir individuāls un personība, lai kādu pārkāpumu viņš arī būtu izdarījis. Un

katrs gadījums jāvērtē individuāli, jo nevar visus mērit ar vienu mērauklu. Ja autovadītājam tā ir gadījies (uzsveru, pirmo un vienīgo reizi, neatkarīgi no promiju daudzuma), tad katram normālam cilvēkam pietiku ar vienu gadu pārdomām. Ja šoferim anulē autovadītāja tiesības, ar šo laiku pietiku, lai saprastu, ko nozīmē dzīvot bez tiesībām un izvērtētu notikušo. Bet uz četriem gadiem izslēgt no normālas dzīves, sabiedrības un darba tirgus, manuprāt, nav adekvāts sods. Šajā situācijā taču ļoti cieš arī ģimenes, bērni – tā teikt, mūsu nācotne. Man zināmi daudzi šādi smagi dzīves gadījumi, un tie visi ir bēdīgi stāsti. Domāju, ne es viena to redzu un zinu, bet diemžēl tā notiek. Valsts un sabiedrība, arī ģimene, būtu tikai ieguvēji, ja ļautu pārkāpumu izdarījušajam cilvēkam pēc iespējas ātrāk atgriezties ierastajā darba tirgū. Lai viņš strādā, lai samaksā sodu, lai maksā valstij nodokļus, uztur ģimeni un, galu galā, arī pats sevi. Bet mums kā sabiedrībai vispirms vajadzētu meklēt cēloni, kādēl notiek šādi pārkāpumi? Vajadzētu vērsties pret lielo alkohola pieejamību. Nemsim par piemēru kaut vai degvielas uzpildes stacijas. Vai tajās būtu jātirgo alkohols? Grādīgā dzira mūsu valstī pieejama jebkurā lievelēkalā, mazajā bodītē un citur. Cik man zināms, citās valstīs alkohola pieejamība ir stipri ierobežota, līdz ar to tur arī šo problēmu ir krietni mazāk. Piemēram,

Lietuvas degvielas uzpildes stacijās kopš janvāra alkohols nav pieejams, bet diemžēl ne Latvijā. Tādēļ esmu nākusi klajā ar savu iniciatīvu un iestājos par to, lai cilvēkus pa šiem četriem gadiem nepazudinātu pavism. Atkārtošos vēlreiz – šobrīd nerunāju par šoferiem, kuri pārkāpumus izdarījuši atkārtoti vai, pasarg, Dievs, izraisījuši negadījumus ar letālām sekām. Tas ir cits stāsts un citi sodi. Katru vakaru TV raidījumos "Ddegpunktā" un "Bez tabu" redzam, kā cilvēkus soda uz katras soļa. Braukt mēs neprotam, mašinas noparkot neprotam, neprotam gandrīz neko... Sabiedrība ir nogurusi no tā visa. Diemžēl neviens vairs nezina tādus jēdzienus kā 'aizrādit', 'pabridināt'... Kā piemēram, Rīgā, Cēsīs pašvaldības policijas darbinieki ļoti regulāri apmeklē māju pagalmus, stāvlaukumus un ielu stāvvietas, lai tikai varētu sastādīt soda protokolus. Pensionāram vai mazāk turīgam cilvēkam, arī no laukiem iebraukušam, 30 vai 40 euro sods ir liela nauda. Sanāk, ka mūsu sabiedrība ir tik bezatbildīga un nemākulīga?

Saprotu, ka esam noguruši no visa - koronavīrusa un novadu reformas, bet, neskatoties uz to, mums jārunā un jākliedz skalā balsī – lai taču ieklausās un nemēra visus ar vienu mērauklu. ļoti ceru, ka, izlasot šo rakstu, sabiedrība atbalstīs manu iniciatīvu, parakstoties zem iniciatīvas "Mana balss".

Sods var būt spēcīgs pagrieziens dzīvē

JURIS KRAVALIS, dzīvo Balvos

Portālā "Mana balss" var izlasīt dažādus priekšlikumus, ko ierosina apspriešanai. Īsti

nezinu, piekrist vai nē šim konkrētajam. Manuprāt, samazināt vai arī palielināt termiņu autovadītāja apliecības atņemšanai nav nozīmes tajā ziņā, ka viss atkarīgs no katra cilvēka. Kurš ir kārtīgs dzērājs un radis to darīt gadiem, tas arī lietos alkoholu. Tādu piemēru netrūkst, mums visiem ir paziņas un draugi, kuri tā dara. Būtībā par autovadītāju sodiem, kuri braukuši dzērumā, taču nevajadzētu diskutēt vispār. Ir viennozīmīgi skaidrs, ka pie stūres visiem un vienmēr vajag būt skaidrā prātā. Bet dzīvē ir daudz paradoksu. Ierosina palielināt soda naudas apmēru. Bet kāds no tā labums konkrētajam vainīgajam? Kuram ir nauda, tas to samaksās. Teikšu, ka nevajag cilvēku arī izķerbt, bet labāk dot laiku, lai viņš padomā par savu pārkāpumu, izdara no tā secinājumus un rīkojas. Tad jau labāk lai paliek iepriekš noteiktais četru gadu termiņš. Ja vien cilvēks nav galīgs mulķis, viņam tiesību atņemšana tomēr būs liels un nepatīkams notikums, kas izraisīs pārdomas. Domājošs cilvēks nez vai vēlēsies vēl otru reizi piedzīvot līdzīgu situāciju.

Varu atklāt arī savu pieredzi, jo esmu to visu izbaudījis pats uz savas ādas. Arī es pāzaudēju gan mašīnu, gan tiesības. Man tās atņēma uz diviem gadiem, samaksāju laikam 500 latus, bet bez mašīnas biju gadus sešus. Bija pārdzīvojums un kauns. Pat necerēju, ka kādreiz vēl būs iespēja braukt ar mašīnu. Mani dzīvē ir atbalstījuši un palīdzējusi tuvi cilvēki, taču tikai pats izvēlējos un pieņēmu stingru lēmumu, ka atmetušu dzeršanu uz visu atlikušo dzīvi. Pēc tā kļuvu priešgāks. Skaidrs, ka otru reizi sēsties pie stūres reibumā nav prāta darbs un nevajag tā darīt. Man tas bija ļoti spēcīgs *sitiens*, tādēļ ceru, ka arī kādam citam var būt līdzīgi un viņš pamainīs savu domāšanu. Naudas sodu gan agrākos gados, gan tagad vērtēju kā ļoti lielu. Izskatās, ka valsts uz šo vainīgo rēķinu vēlas iedzīvoties. Turklat vienam otram paša muļķība liek pāzaudēt arī mašīnu, ja ģimenē nav citu cilvēku, kuri var braukt.

Ja runājam par sodiem un sodīšanu, tad teikšu, ka tos var uztvert kā pagrieziena, pat

lauziena punktus dzīvē, lai gan katrs cilvēks ir citādāks. Ierosinājumu par soda apmēra samazināšanu saista ar to, ka cilvēks izkritīs no aprites, pāzaudēs darba iespējas un tam-līdzīgi. Varbūt no vienas pušes tam varētu piekrist, taču mani vairāk uztrauc naudas soda lielums.

Teikšu, ka vajag pievērst uzmanību arī citiem ar braukšanu saistītiem aspektiem. Šoferi brauc pa lauku ceļiem, brauc pa pilsētu, apstājas pie ezera, diķmalā, jauniešiem patik *tusēties* vēlās vakara un nakts stundās, un pēc tam aiz viņiem paliek tukšas pudeles, papīra kārbas un citi atrkritumi. Viss šis *intelekts* paliek ceļmalās, ko pēc tam iznēsā vējš vai pilsētā arī vārnas. Man personīgi tas ļoti krit uz nerviem. Tāpēc uzskatu, šādus nekārtīgus šoferus vajadzētu reģistrēt un arī sodīt, arī viņi nav *nobrieduši* vadīt transporta līdzekļus. Varbūt arī par šādiem pārkāpumiem audzināšanas nolūkā varētu atņemt vadīšanas tiesības uz kādu laika spridzi. Lai padomā un mācās uzvesties!

Viedokļus uzsklausīja S.Karavoičika un M.Sprudzāne

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat rosinājumu samazināt sodu dzērājšoferiem?

pozitīvi - 1.6%

negatīvi - 27%

4 gadi ir par daudz - 0.9%

sodiem jābūt vēl bargākiem - 68.5%

mani tas neinteresē - 1.8%

Vīļakā ierodas revizore

Pagājušās nedēļas nogale Vīļakas kultūras nama darbiniekiem, pašdarbniekiem un ciemieniem izrādījās ļoti nervoza un saspringta. Kā nu ne, ja reviziju veica Žurka Kornēlija, kura divu dienu laikā iemaniņās apošņat un nogaršot visus tur piedāvātos kultūras našķus. Direktore Akvilina Jevstignejeva, atklājot starpnovadu dramatisko kolektīvu saietu-koncertu "Smejies vesels!", atgādināja, ka apritējuši 110 gadi, kā Vīļakā izveidots pirmais teātra pulciņš un rādīta pirmā izrāde.

Apzina vēsturi. Vīļakas kultūras nama direktore Akvilina Jevstignejeva zināja stāstīt, ka 1908.gadā žurnālā "Latgales Škola" rakstīts, ka vietējie ļaudis kopā ar vietējās izcelsmes Pēterburgas studentu

palīdzību noorganizēja teātra izrādi Vīļakā latviešu un krievu valodā: "Tā iespaidā pēc diviem gadiem noorganizējās pirmais teātra pulciņš, kas prezentēja pirmo teātra izrādi."

Atklāj pasākumu. Sieviešu vokālais ansamblis "Cansone" klātesošos mudināja ticēt, cerēt un milēt! Interesanti, ka pašdarbnieces pārsteidza ar savdabīgu un neparastu dziesmas "Kur tu tecī, gailīti, mans" izpildījumu.

Strūklaka. Vīļakas Valsts ģimnāzijas 12.klasses audzēkņi apspēlēja situāciju, kā uzlabot ūdens spiedienu Vīļakas strūklakā pie pašvaldības ēkas...

Kaut kas sanāk no nekā. Žurka Kornēlija neslēpa sajūsmu par Vīļakas Valsts ģimnāzijas audzēknes Anetes (foto) priekšnesumu "Pakaramais". "Kaut kas sanāk no nekā," brīnījās revizore.

Kornēlija un Čirča. Žurka Kornēlija (foto – no kreisās) pavēstīja, ka zina visu, kas notiek Latvijas teātros: "Nesen gan uzzināju, ka Vīļakā atzīmē 110.gadadienu pirmajai teātra izrādei. Sapratu, ka šeit mīl teātri. Tiesa, uz vārda never ticēt, tāpēc viss ir jāizrevidē, jāizkontrolē un jāredz ar savu aci..."

Neļauj vīram atpūsties! Vīļakas dramatiskais kolektīvs demonstrēja situāciju, kas notiek, kad sieva dodas uz semināru. Diemžēl ieradās sievasmāte (foto), vēlāk sievastēvs, un nelaikā atgriezās arī sieviņa...

Kas vainīgs? Susāju dramatiskais kolektīvs "Spārītes" skatītājiem piedāvāja skeču "Šmakovka", kurā izrādījās, ka elles mašīnas apkalpotāji jeb šmakovkas dzinēji ir policisti.

Lecamdancis. Vīļakas jaunieši atgādināja, ka dejas mēdz būt dažādas.

Āri Briežuciemā dzīvo žurkas. Briežuciema dramatiskais kolektīvs "Sipīni" apliecināja, ka Briežuciema Kornēlija un viņas radinieces cītīgi cīnās pret netaisnību, tostarp analīzē politiku darbus un nedarbus. "Vai politiķi savā garā ir ar mēsliem vienā svarā?" viņi jautāja.

“Zibšņi” zibšņo. Lazdukalna dramatiskais kolektīvs "Zibšņi" izspēlēja divus skečus, skatītājiem piedāvājot popielas priekšnesumu (foto) un piedzīvojumus palīdzības dienestā, kad vīrs sajauc adresi un sievu meklē autoservisā, nevis medicīnas iestādē. "Pakaļējā daļa ir diezgan nolietota," viņam paziņo mehāniķis.

Pie ārsta. Medņevas dramatiskais kolektīvs "Savējie" klātesošos pārliecīnāja, ka vizite pie ārsta var būt kuroza un smiekliga. Slimniece, taujāta par cukuru, godīgi atzīst, ka tā pietiek: "Maisiņi vien no Krievijas." Arī uz daktera jautājumu, kā viņa guļ, slimniece godīgi atbildēja: "Naktskreklā."

Žurka paziņo spriedumu. Kornēlija neslēpa sarūgtinājumu, ka Vīļakas dramatiskajam kolektīvam (foto) nav nosaukuma. "Kā var dzīvot bez sava vārda? Aktieri kā bāreniši... Apliecinu, ka jūsu kolektīvs atbilst "Pigori" nosaukumam," viņa paziņoja.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Būtiski ierobežota sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pieejamība

Turpmāk uz Jūrmalu brauks tikai retais

Ar šī gada janvāri mainās nosacījumi sociālās rehabilitācijas pakalpojuma piešķiršanā, lai varētu doties uz Sociālās integrācijas valsts aģentūru (SIVA) Jūrmalā, Dubultu prospectā. ledzīvotāji jūtas apbēdināti, saņemot dokumentu iesniegšanas noraidījumu un Balvu novada Sociālā dienesta speciālistes skaidrojumu. Šo jautājumu lūdzām skaidrot sabiedrības veselības speciālisti Balvu novadā ILZI KOZLOVSKU.

Nav noslēpums, ka daudzi mūspuses iedzīvotāji darbaspējas vecumā, kā arī strādājošie pensionāri pēdējo gadu laikā ir pabijuši SIVA un uzlabojuši veselību. Viens otrs pat reizes trīs vai četras. Taču turpmāk šāda iespēja būs tikai retajam. Kāpēc?

-Tagad spēkā ir Ministru kabineta noteikumi Nr. 578 par sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanu no valsts budžeta līdzekļiem sociālās rehabilitācijas institūcijā. Labklājības ministrija ir izstrādājusi citādāku pakalpojuma saņemšanas kārtību. Izmaiņu būtību raksturo, lūk, kas. Ja iepriekš pakalpojums bija paredzēts cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, tad tagad – ar funkcionēšanas traucējumiem.

Kas jāsaprot ar apzīmējumu 'funkcionēšanas traucējumi'?

– Tie ir smagu saslimšanu, piemēram, insulta vai arī nopietnu traumu gadījumi ceļu satiksmes negadījumos, kad pacienti ārstējas Latvijas stacionāros un iziet valsts apmaksātu medicīniskās rehabilitācijas kursu, kuru laikā viņiem nosaka funkcionēšanas traucējumus atbilstoši Starptautiskās funkcionēšanas nespējas un veselības klasifikācijai. Balvu slimnīcā šādu medicīnisko rehabilitāciju nepiedāvā, to var iziet tikai konkrētās Latvijas slimnīcās kā Vidzemes, Liepājas, Traumatoloģijas un ortopēdijas, Rīgas 2. slimnīcā, mūspusei tuvākā būtu Rēzeknes slimnīca. Šāda veida slimnīcās pacientu izvērtē un izrakstā sniedz rekomendāciju saņemt viņam sociālās rehabilitācijas pakalpojumu un norāda tā saņemšanas mērķi. Pēc tam divu mēnešu laikā pacients ar slimnīcās izrakstiem griežas vietējā sociālajā dienestā un raksta iesniegumu par pakalpojuma piešķiršanu. Balvos Sociālajā dienestā var vērsties sociālo pakalpojumu nodajā, bet pārsvarā ar to nodarbojos es pati. Pēc tam dokumentus nosūtām uz SIVA un lēmumu par pakalpojuma piešķiršanu pieņem šī aģentūra, nevis mūsu Sociālais dienests. Pēc tam klientam jāgaida sava kārta.

Tas nozīmē, ka tagad iedzīvotājiem ceļš līdz rehabilitācijas pakalpojumiem SIVA ir daudz sarežģītāks un tur nonāks acīmredzot tikai retais.

– Tam var piekrist. Jau pirms laba laika, lai cilvēki saņemtu šo rehabilitāciju, izvērtēšanas process kļuva arvien struk-

Izmaiņas visvairāk skar personas ar funkcionēšanas traucējumiem, un konceptuāli mainīta pieeja pakalpojumu saņēmēju atlasei.

turizētāks un sarežģītāks. Pacienta funkcionalitāti izvērtēja pēc attiecīgas skalas un piešķirtā punktu skaita. Tagad, uzsverot funkcionēšanu, jāsaprot, ka galvenais nav noteiktās diagnozes, bet tas, kādas ir patiesās cilvēka spējas, ko viņš var vai nespēj pats izdarīt un kas jādara, lai šis spējas uzlabotu un viņš atgrieztos darbā.

Kā ar pakalpojumu tiem, kuriem tas bija piešķirts iepriekš?

-Protams, tie, kuri bija uzņemti rindā līdz 2019.gada 31.decembrim, savu rindu nezaudē un pakalpojumu saņems. Taču visiem pārējiem, kuriem pakalpojumu piešķirs šogad, būs cita rinda. Pagaidām pēc jaunajiem nosacījumiem ar lūgumu saņemt rehabilitācijas pakalpojumu nav griezies neviens klients. Nāk Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki un politiski represētas personas, bet uz viņiem jaunā kārtība neattiecas.

Kāds varētu būt skaidrojums tik krasām izmaiņām sociālās rehabilitācijas pakalpojuma piešķiršanas kārtībā?

-Likuma izmaiņas acīmredzami samazinās turpmāko pakalpojuma saņēmēju rindu. Mums atliek strādāt likuma vārdā un iedzīvotājiem skaidrot jaunos noteikumus, tostarp arī atteikuma iemeslu. Jāsaprot, ka tagad nevar automātiski pretendēt uz šo pakalpojumu, kā tas varbūt bija iepriekš. Ja cilvēks spēj sevi aprūpēt, brīvi pārvietojas, tad viņam nevar piešķirt punktu skaitu, kas atbilstu pakalpojuma pieprasījumam.

Kādas iespējas uzlabot veselību šobrīd ir pārējo strādājošo iedzīvotāju kategorijai - cilvēkiem gados?

-Saproto šo problēmu. Jāatzīst, ka vairumā gadījumu veselību var uzlabot tikai par saviem līdzekļiem, dodoties uz kādu rehabilitācijas centru. Balvos trīs gadus veselības veicināšanas projekts sniedza iespēju apmeklēt baseinu, vingrot, slēpot. Tā bija iespēja saņemt kaut nelielu atbalstu veselības stiprināšanas nolūkā. Uzskatu, būtu labi, ja valsts dotu garantētu iespēju strādājošajam kaut vai reizi piecos gados aizbraukt un saņemt veselības uzlabošanas pakalpojumu. Tad cilvēkiem būtu, ko gaidīt, un būtu labāks nosakaņojums. Pagaidām neko tādu ministrija gan nepiedāvā.

Taču šādu bonusu mūspuses iedzīvotāji tomēr ir jau saņēmuši, izmantojot trīs vai divu nedēļu ārstniecības kursu Jūrmalā. Vienam otram šī iespēja uzsmaidījusi pat trīs un vairāk reizes.

-Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu SIVA sniedz jau ilgi, kādus gadus divpadsmit, un patiesām tur pabija ļoti daudz mūspuses cilvēku. Protams, pēdējos gados rindu nācās koriģēt. Bet pašreizējais likums uzliek būtiskus ierobežojumus un neko tur nevar darīt.

Žēl, ka valsts attālina šos pakalpojumus

Sociālā integrācija nozīmē cilvēka sociālo spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai viņš atgrieztos sabiedriskajā un darba dzīvē, atjaunojot vai uzlabojot prasmes, ko dažādu apstākļu dēļ ir zaudējis. Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) pakalpojumus Jūrmalā, Dubultu prospectā, ir izmantojuši daudzi mūspuses novadu iedzīvotāji. Vai nācies turp noklūt, lai uzlabotu savu veselību?

INĀRA RUDZĪTE, Balvos: -Man pašai šādas pieredzes nav, SIVA līdz šim neesmu bijusi. Taču nesen konsultējos ar neurologu, jo izjūtu kustību aparāta problēmas, un neurologi man ieteica doties uz kādu veselības centru un pārīstēties. Atsauksmes par SIVA esmu dzirdējusi no znotā, kurš tur pabija vairākas nedēļas. Viņaprāt, ārstu uzmanība, nozīmētās procedūras, edināšana un dzīvošana bijusī limēni. Vienīgā nianse, ka bijis nedaudz garlaicīgi, jo viņš radis būt aktīvs. Ja tagad mainīta kārtība un daudzi uz šo centru vairs nevarēs braukt, tas rada skumjas pārdomas. Tas savā ziņā ir pat genocīds pret tautu, pret darbaspējīgajiem cilvēkiem, kuriem jāvelk līdz pensijai, kurus nodzen līdz pēdējai robežai un tikai tad viņiem sniedz kaut kādus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. Vajadzētu būt gluži otrādi – tiklīdz rodas veselības problēmas, pievērsties rehabilitācijai, lai cilvēks ātrāk atgrieztos apritei un spētu normāli dzīvot un strādāt.

INTA KUĻŠA, Balvos: -SIVA pabiju tikai vienu reizi un atceros to ar sajūsmu. Uzzināju tik daudz jauna, interesanta un noderīga savas veselības labad. Cītigi pildīju visus norādījumus, gāju rītos vingrot un iegaumēju šos vingrinājumus, tāpat arī ergoterapeita un fizioterapeita padomus. Mēs kātrs pats varam daudz ko darīt, lai uzlabotu savu veselību. Mani pārsteidza, ka tur vērsa uzmanību ne tikai uz kustību balsta aparātu, bet bija arī interesantas psihoterapijas nodarbības, arī pirkstu veiklības atjaunošanas nodarbības, kurās varēja iemācīties dekupāžu, kartišu veidošanu un tamlīdzīgi. Protams, žēl, ka turpmāk cilvēkiem darbaspēju vecumā nebūs iespēju saņemt šādus valsts apmaksātu pakalpojumus.

Īsumā

Iespēja konsultēties par koronavīrusu

Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) nodrošina iespēju saņemt atbildes par jaunā koronavīrusa izraisīto slimību COVID-19. Zvanot uz telefona numuru 67387661 (darba dienās no pulksten 8. 30 līdz 17.) SPKC atbildēs uz iedzīvotāju jautājumiem, kas saistīti ar COVID-19, kā arī norādīs rekomendācijas attiecīgajā situācijā un kur var meklēt plašāku informāciju par interesējošo tēmu.

Savukārt, ja cilvēks atgriezies no Lombardijas, Veneto, Emīlijas-Romanjas, Pjemontas apgabaliem Itālijā vai Japānas, Singapūras, Dienvidkorejas, Irānas, Ķīnas un viņam pēc atgriešanās 14 dienu laikā parādās elpceļu saslimšanai raksturīgi simptomi, piemēram, paaugstināta ķermeņa temperatūra, klepus, rīkles iekaisums, elpas trūkums, šādos gadījumos jāzvana uz Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ārkārtas tālruni 113.

Tilžā meklē citas telpas pastam

"Vaduguns" 28.februāra numurā publikācijā "Vai viss patiešām sen jau sačākstējis?" izskanēja iedzīvotāju teiktais, ka pagastā netiek risināts pasta telpu jautājums un tas var draudēt ar vietējās pasta nodaļas cietslēgšanu. Vai bažas ir pamatotas un vajag satraukties?

Redakcija saņēmusi VAS "Latvijas Pasts" sabiedrisko attiecību speciālistes Vinetas Annas Sarkanes atbildes vēstuli. Viņa stāsta, ka Tilžas pasta nodaļu nav plānots slēgt. Šobrīd aktīvi noris pārrunas ar Balvu novada domi par konkrētu telpu nomu Tilžas pagastā pasta nodaļas pārvietošanai.

Iemesls pasta nodaļas līdzšinējās vietas mainai ir telpu augstās uzturēšanas izmaksas, kas "Latvijas Pastam" ik gadu rada būtiskus zaudējumus. Līdz ar to 2019.gadā, sadarbojoties ar Balvu novada domi un Tilžas pagasta pārvaldi, pieņemts lēmums par pasta pakalpojumu sniegšanai atbilstošāku telpu meklēšanu. Šobrīd izvēlēto telpu noma vēl ir izskatīšanas procesā, taču, tiklīdz būs saņemts atbildīgo pušu apstiprinājums, "Latvijas Pasts" informēs iedzīvotājus par Tilžas pasta nodaļas vietas maiņu.

Kam izmaksātas slimnīcu apvienības dividendes?

Kādiem slimnīcu apvienības īpašniekiem – pašvaldībām ir izmaksātas Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības dividendes? Kādiem mērķiem tās izmanto?

Sazinājāmies ar SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" izpilddirektora pienākumu izpildītāju Lanu Upīti. Viņa informē, ka 2019.gada 20.novembra kopsapulcē visi slimnīcu apvienības dalībnieki pieņema lēmumu sadalīt dividendes par aizvadītajiem gadiem. Uz delīgējuma liguma pamata pašvaldības daļu no tām izlieto slimnīci nepieciešamo lietu iegādei.

Rugāju novada dome ir saņēmusi dividendes 10 tūkstošu eiro apmērā par 2016.gadu. Dome ir izskatījusi slimnīcu apvienības iesniegumu par finansējuma piešķiršanu mēbeļu iegādei un piešķirusi kopsummā 4675,44 euro slimnīcu apvienības vajadzībām, konkrēti, lai labiekārtotu uzgaidāmo telpu un iegādātos krēslus, drēbu pakaramos, kā arī labiekārtotu āra teritoriju un uzstādītu soliņus. Tas palīdzēs veidot sakārtotu slimnīcas vizuālo koptēlu.

Vilakas novada pašvaldība piešķira 13096,72 euro slimnīcas veļas mājai, lai iegādātos jaunas iekārtas, jo slimnīcas veļas mazgāšana ir īpašs process un jāievēro kārtība, ko nosaka pretepidemīoloģiskie pasākumi. Savukārt Baltinavas novada dome 2801,50 euro piešķira medicīnās kušetes iegādei USG kabineta sakārtošanai un palagu iegādei, jo tie slimnīcāi ļoti ātri nolietojas. "Esam gandarīti par sadarbību ar pašvaldībām veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes un pieejamības nodrošināšanai un lietām, ko esam varējuši iegādāties," atzīst Lana Upīte.

"Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" dividendes izmaksā pakāpeniski, lai neradītu problēmas slimnīcas finanšu plūsmai. Balvu novada pašvaldība, kā noskaidroja laikraksts, dividendes pagaidām nav saņēmusi.

Skolēnu teātru saspēle Viļakā ieradās pat slavenā žurka Kornēlija

6.martā Viļakas kultūras namā, godinot pirmās šajā pilsētā notikušās teātra izrādes 110. gadadienu, novada bērnu un jauniešu teātra kolektīvu saspēlē ar īsām ludziņām un skečiem kolēgus un skatītājus prieceja 3.klases skolēni no Viļakas pamatskolas, Žiguru pamatskolas audzēkņi, Rekavas vidusskolas dramatiskais kolektīvs, Viļakas Valsts ģimnāzijas teātra kopa, Medņevas tautas nama dramatiskais kolektīvs, kā arī Borīsovas jauniešu teātra kopa. Starplaikos skatītājus ar priekšnesumiem izklaidēja ritmikas dejotājas un dziedātāji no Viļakas pamatskolas, kā arī viens no pasākuma vadītājiem Mairis Urbāns.

Viļakas Valsts ģimnāzijas (VVĢ) teātra kopas vadītāja Ineta Lindenberga lepojās, ka viņas audzēkņi ne tikai izrādi lugu "Raganu klapatas", bet arī vadīja šo dramatisko kolektīvu dalībnieku dzīvē nozīmīgo pasākumu. Konferansēj lomā, pārtopot par zaķeni Fifiju, iejutās VVĢ skolniece Santa Kokoreviča, bet par zaķi Fiksi pārvērtās teātra kopas dalībnieks Mairis Urbāns. Savukārt viņu režisore I.Lindenberga pasākumu atklāja teātra žurkas Kornēlijas lomā, kura, aizlavījusies no Nacionālā, Dailes un citu lielo teātru skatuves, ieradās Viļakā, lai pavērotu divas dienas ilgošos teātra svētkus: "Gribu redzēt, kā Viļakas bērni un jaunieši izrādās un prot darboties uz skatuves. Bet rītdien skatītos, kā lielie amatierkoletīvi rādīs savu prasmi."

Taujāta, kā radās ideja sarīkot šādu skolēnu teātru saietu, I.Lindenberga atklāja, ka tāds noticis arī pirms desmit gadiem, svinot pirmās teātra izrādes Viļakā 100.gadadienu: "Šogad nolēmām to atkārtot. Skolēniem ir maz iespēju sevi parādīt, jo tas, ko viņi savās skolās un kultūras namos dara, bieži vien paliek tikai vietējās sabiedrības redzesloķā. Tāpēc aicinājām skolēnus kopā, lai paskatās viens un otru - kāds kuram ir repertuārs un kas katram patik."

Viļakas iedzīvotāji vienmēr mīlējuši teātri. Šī patika dzīmst jau skolas gados. Teātra kopa I.Lindenbergas vadībā Viļakas Valsts ģimnāzijā darbojas jau daudzus gadus. Kopā ar skolēniem top gan nopietnas dzejas kompozīcijas valsts svētku svinībām, gan mūsdienīgas parodijas Ziemassvētku un citiem pasākumiem. Neizpaliks arī Mātes dienai veltīts uzvedums un uzstāšanās radošo kolektīvu atskaites koncertā. Nereti tieši skolas teātra kopas dalībnieki uzņemas vadīt pasākumus. "Taču visvairāk mācāmies skatuviskās prasmes – publiski uzstāties, būt drošiem uz skatuves, atvērties un nebūt tik

lejutušies lomās. Pirmie ar lugas "Suns un kakis" iestudējumu uzstājās Viļakas pamatskolas teātra kolektīva dalībnieki. Teātra pulciņa vadītāja skolotāja Irēna Logina apgalvoja, ka šo darbu izvēlējās paši 3.klases audzēkņi. Viņa bija pārliecīnāta, ka šādi saieti ir lieliska iespēja paskatīties uz citiem un izrādīt sevi: "Bērniem vajag iespēju uzstāties, jo gribas parādīt, ko protam, arī citādākai publikai, ne tikai savā skolā." Viens no galveno lomu izpildītājiem (kakis) Roberts Griestiņš atklāja, ka šī bija tikai otrā reize, kad klase uzstājās ar šo izrādi. Suņa lomas atveidotājs RīARDS Pravs (foto) neslēpa, ka teksta mācīšanās prasīja diezgan ilgu laiku, bet izrāde tapa pusgada laikā. Taču uzstāšanās publikas priekšā puisi nemaz nebiedēja. Savukārt pelēna lomas tēlotājs Mareks Rēvalds nākotnē iecerējis kļūt par aktieri: "Gribas vairāk rādīt, jo patik tēlot."

kautrīgiem," par skolēnu dramatiskās kopas darbību pastāstīja tās vadītāja.

Medņevas tautas nama dramatiskā kolektīva režisore Valentina Kaljāne kopā ar saviem audzēkņiem piedāvāja noskatīties izrādi "Maināmies": "Šo izrādi izvēlējās bērni paši. Lasījām vairākus variantus. Viņiem iepatikās šī luga, tādēļ nolēmām to iestudēt." Tā kā uzvedums ir īss un ilgst aptuveni 10 minūtes, tās iestudēšana prasīja aptuveni divus mēnešus. Režisore atklāja, ka iepriekš to atsaucīgi novērtējuši gan Medņevas tautas nama Ziemassvētku izrādes skatītāji, gan pasākuma "Draudzības čemodāns" dalībnieki, tāpēc nolemts to parādīt arī šajā teātra pulciņu saietā. V.Kaljāne pastāstīja, ka dramatiskais kolektīvs izveidots tikai pagājušajā gadā, turklāt pēc pašu bērnu iniciatīvas. Savukārt pirmo reizi kāpt uz skatuves dēļiem režisore audzēkņiem Jāva tikai pēc tam, kad bija apgūta skatuves runa un citas aktierīmākslas gudrības: "Sākām no pašiem pamatiem."

Viens no Medņevas tautas nama dramatiskā kolektīva dalībniekiem - 10.klases audzēknis Zintis Dvinskis darbojas kolektīvā no tā pirmsākumiem un izrādē tēloja govi Mumū. "Esmu ipaša govs. Tādu citur nav," piebilda jaunietis. Viņš apgalvoja, ka pirms uzstāšanās uztraukumu nejut a: "Varbūt vienīgi tieši pirms došanās uz skatuves. Taču, kad sāku spēlēt, parasti uzelpoju, un viss ir atkal labi." Zintis atzina, ka dramatiskajā kolektīvā iesaistījās, jo ir komunikabls un vēlas sevi vispusīgi attīstīt: "Domāju, ka arī turpmāk, studējot augstskolā un prezentējot savus darbus auditorijas priekšā, man noderēs prasmes uzstāties un apgūtā runas māksla."

Pēc emocijām un iespaidiem bagātā pasākuma ktrs kolektīvs saņēma jauku piemiņas velti, bet mājās pārveda kaut ko daudz vērtīgāku – iedvesmu, jaunas idejas un vēlmi pilnveidot savu aktierīmākslu, lai nākamreiz šādā saietā uzstātos vēl labāk.

Lepojamies

Balvenieši triumfē konkursos

29.februāri Balvu Mūzikas skolas Kora klases vadītāja Linda Vitola pulcināja vokālo ansambli tālajam braucienam uz Rīgu, kur mūzikas akadēmijā norisinājās VI Jāzepa Vitola bērnu un jauniešu koru un vokālo ansambļu konkurs "Lai skan!". Lai gan saņemt pirmās godalgas dažādos vokālās mūzikas konkursos L.Vitolai nav nekas jauns, šoreiz viņas dziedātājus Rīgā gaidīja īpaši liels triumfs. Mājās pārvesta ne vien pirmā godalga, bet arī Akadēmijas studentu Simpātijas balva un balva par labāko Jāzepa Vitola interpretāciju.

Konkursa, ko organizē Jāzepa Vitola Latvijas Mūzikas akadēmija (JVLMA) sadarbībā ar JVLMA Mūzikas skolotāju katedru, mērķis ir nodrošināt skolu koru un ansambļu darbības procesa nepārtrauktību, veicināt koru māksliniecisko izaugsmi un kvalitatīvu attīstību.

Dziedātāju uztraukums pirms atbildīgās uzstāšanās bija liels, bet neizsakāmi lielāks bija prieks, kad pār ansambli *nolija* pelnītu balvu *lietus*. Ansamblis, kura sastāvā uzstājās 3.klases skolnieces Eliza Anča un Sanija Kupča, 4.klases audzēkne Patrīcija Ķirsone, 5.klases audzēknis Rainers Bukšs, 6.klases audzēkni Markuss Mednis, Sigita Keiša, Estere Vigule, Angelina Krivošejeva, Estere Sisojeva, Natalja Petrova un 7.klases audzēkne Krista Arule, izcīnīja ne vien

1.vietu un Zelta diplomu, bet arī Akadēmijas studentu Simpātijas balvu un balvu par labāko Jāzepa Vitola interpretāciju.

Savukārt 3.martā Līvānos norisinājās vokālās mūzikas konkursa "Balsis 2020" otrā kārta, kurā Balvu Mūzikas skolas vokālais ansamblis skolotājas Lindas Vitolas vadībā vēlreiz apstiprināja savu Augstāko pakāpi, iegūstot ūrijas vērtējumu 48,29 punkti no 50 iespējamiem, atstājot aiz sevis konkurentus no Daugavpils, Jēkabpils, Līvāniem un citām Latgales reģiona pilsētām. Jāpiebilst, ka konkurs notiek XII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku zīmē. Augstais vērtējums stiprina pārliecību, ka redzēsim savējos šajos lielajos svētkos.

Īpaši spraiga nedēļa bija izvērsusies arī nenogurstošajam koncertmeistarām Viktoram Bormanim. Ja 3.martā viņš dalīja uzvaras prieku ar vokālo ansambli, tad 4.martā kopā ar Balvu Mūzikas skolas flautistiem un saksofonistiem mēroja ceļu uz Rēzekni, kur seši pūšaminstrumentu klašu audzēkņi piedalījās VII Latgales mūzikas skolu pūšaminstrumentu spēles, sitaminstrumentu spēles audzēkņu konkursā. Šoreiz laureāta godu izcīnīja 6.saksofona klases audzēkne Megija Kriviša (pedagogs Egons Salmanis).

4.marts bija spraiga diena arī sešiem Balvu Mūzikas skolas vijolniekiem, kuri kopā ar

Konkursa uzvarētāji. Balvu Mūzikas skolas vokālā ansambļa dalībnieku noplīnīto balvu birums konkursā "Lai skan!" bija īpaši dāsns.

skolotāju Zoju Zaharovu un koncertmeistari Ritu Kočerovu agrā rīta stundā devās uz tālo Daugavpili, lai piedalītos V Latgales Jauno locīņinstrumentālistu konkursā "Pavasara stīgas". Ar lepnumu jāsaka, ka Balvu vārds konkursa izskāņā tika daudzināts seškārtīgi, jo visi šīs skolas konkursanti iekļuva laureātu godā. Atzinības rakstus sapēma 2.klases audzēkne Marija Maslovska un 6.klases audzēknis

Armands Tutiņš, diplomas par 3.vietu mājās pārveda 3.klases audzēkne Anete Dzene, 6.klases audzēkne Sindija Saide un 7.klases audzēkne Letīcija Grīsle, bet 1.vietu izcīnīja nu jau daudzu konkursu laureāte, 2.klases audzēkne Sofija Paula Timošenko.

Šobrīd Balvu Mūzikas skolas audzēkņi gatavojas nākamajiem konkursiem, kas turpināsies līdz pat marta beigām.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Kas notiek dabā, tostarp mežā?

Bariem atgriežas gājputni, mežos – līdz ceļgaliem dubļos

Par aizvadīto zaļo ziemu vēl ilgi strīdēsies, daudziem tā būs labākā no ziemām, kādas jebkad bijušas, citi vēl joprojām ir nemierā ar sniega trūkumu. Taču neapstrīdams ir fakts, ka šī bijusi siltākā, nokrišņiem un vējiem bagātākā ziemā. Tā atstājusi iespaidu ne tikai uz dabu, bet arī uz meža darbiem. Aizvadītajā piektā dienā, kad saulite pa zemes virsu ripoja, Valsts meža dienesta Balvu mežniecībā nebija sastopams gandrīz neviens mežzinis. Viņi izmantoja ik minūti.

“Šī ziemā mežizstrādātājiem ir ļoti slikta, kokmateriāli ir praktiski neizvedami. Taču kaut kāda aprite jau notiek. Cilvēki, kuriem tas nepieciešams, nāk uz mežniecību pēc ciršanas apliecinājumiem, zāģe kokus, bet, ja aizbraucam un apskatāmies, kas notiek uz vietas, tad skats atklājas briesmīgs - ar izbrauktiem ceļiem, vietām sabojātām meliorācijas sistēmām,” secina Valsts meža dienesta Balvu mežniecības Vilakas nodaļas mežzinis KASPARS BOGOMOLS.

Šādos apstākļos tur neko nevar darīt, - cieš ne tikai meža ceļi, bet arī dabiskās brauktuves pāri tīrumiem vai plāvām. Ja pašvaldības braukšanu pa saviem ceļiem regulē, tad privātajiem - gan zemes īpašniekiem, gan mežizstrādātājiem - atliek tikai savstarpēji vienoties, ko viņi arī dara. Protams, tas prasa papildus ieguldījumus, jo izbrauktos ceļus un tīrumus nāksies savest kārtībā. Ciršanas apliecinājums der trīs gadus. Taču koku ciršana pakārtota naudas apritei. Vai nu mežu pārdod, vai cērt pats, jo šādos laika apstākļos *aiz* neko darīt neviens mežā negribētu iet. Tātad cilvēkam ir nepieciešamība to darīt, - cirst mežu.

Toties mežā dzīvniekiem šī ziemā nav sagādājusi problēmas nevienai sugai. Barības pieticis visiem. K.Bogomola apgaita atrodas Kubulu pagasta mežos, kas sen bijusi mājvieta lāčiem. “Kubulos strādāju piecus gadus, un nav bijis tāda gada, kad ķepaini nebūtu devuši par sevi ziņu. Arī pērnais rudens to pierādīja, kad lāči izpostīja bišu stropus,” secina mežzinis. Pagaidām lāču pēdas vēl nav manītas. Sniega gan nav, bet modinātājpulkstenis lāčiem acīmredzot vēl nezvana. Vēl jāpagūl, vismaz līdz marta beigām.

Toties interesantu skatu mežzinim izdevies redzēt piektien no rīta Kubulu pagastā pie Paulānu ceļa likuma. Tur pulcējies aptuveni 50 putnu liels bars, - gulbji un zosis. Modušas arī ērces. “Uz mežniecību atrācis taksators dalījās novērojumā: mežā mīnus pieci grādi, bet ērces rāpo. Ja neuznāks lielāks sals, ar odiem un ērcēm būs jācīnās pamatīgi,” prognozē Kaspars. Daba šogad agri modusies. Braucot pa mežu, mežzinis jau februārī dažviet ievērojis pie kādas no kļavām sulu kanīnu. Slapjais un siltais laiks veicinājis arī sulu rašanos kokos.

Savos novērojumos dalījās arī Austrumlatgales virsmežniecības Balvu mežniecības Vilakas nodaļas vecākais mežzinis EDGARS SKUČS. Arī viņš piektien devās uz mežu, lai veiktu dzīvnieku uzkaiti to piebarošanas vietās. “Ziema nebija barga. Barības bāze mežā dzīvniekiem līdz ar to pietiekama, tādēļ visi dzīvnieki ir *labās miesās*, tikpat kā rudenī,” mežzinis novērtēja situāciju. Viņš piektien apmeklējis Šķilbēnu pagastu, kur ziemāju laukos konstatēts ganāmies daudz stirnu. Stirnas turpat arī gulējušas, jo upes ir pārplūdušas un izgājušas no krastiem kā

Viss ūdeni. Aizejošā ziemā raksturīga ne tikai ar siltu laiku, bet arī lielu nokrišņu daudzumu. Pārplūdušas upes, novadgrāvji, jebkura ieplaka, kur vien var uzkrāties ūdens. “Šādi izskatās mežos,” apliecina arī Balvu mežniecības vecākā mežzine Guna Začeste.

plūdu laikā.

Dzīvnieku uzskaites rezultāti jāiesniedz līdz aprīlim, apsekojot katru medību iecirkni. Sogad veikta arī mednieku kolektīvu aptauja. Saliekot abu pušu datus kopā, tad arī tiks noteikts nomedijamo dzīvnieku limits jauņajā medību sezōnā. Neraugoties uz to, ka šoziem tikpat kā nebija sniega, Latvijā nomeidīts arī atļautais skaits plēsēju, - vilku un lūšu. Piektien, iespējams, vēl nebija nomedīti vien daži plēsēji. Vilku un lūšu pietiek, secinājuši mednieki. Sešus vilkus vienās medībās nomeidīja Medņevas pusē, vairākus lūšus - Rugāju mednieki, par ko viņi izpelnījās negatīvus komentārus sociālajos tīklīs, - re, nobeidz tik skaistus dzīvniekus! “Taču rakstītāji nepadomā par to, ka šāds dzīvnieks vai katru dienu

apēd arī pa skaistai stirniņai,” komentēja E.Skučs.

Noslēdzot sarunu uz jautrākas notics, mežzinis pastāstīja, ka redzējis daudz gājputnu, - atlidojušas dzērves, kīvītes, cīruļi, ļoti intensīvi nāk iekšā zosis. Liels zosu bars piektienā no rīta lidojis, vēlāk veidojot četrus lielus kāšus vīrs diķiem aiz pilsētas Vilakas virzienā. Nav manīti mājas strazdi, bet melnais strazds mežā varētu jau būt.

E.Skučs zina, ka izlidojušas bites. Viņas apšo laiku iet ārā un iztīra vēderus. “Pat, ja ir sniegs, bet spīd saule, bites martā nāk ārā iztīrīt vēderus, jo pa ziemu ēdušas medu. Cilvēki vēderu cenšas iztīrīt katru dienu, bet bitēm stropā nesanāk, tādēļ marts ar siltu sauli tam ir piemērots laiks,” saka dabas zinātājs.

No putnu draugu sarakstes

Pūču klausīšanās nakts pārgājiens

Latvijas Ornitologu biedrība nodarbojas ar putnu vērošanu un pētīšanu. Tuvākā no biedrības putnu izpētes vietām atrodas Litenē, ko vada ornitologs ELVIJS KANTĀNS. Cilvēki, kuriem interesē daba, tostarp arī putni, aicināti iesaistīties ornitologa organizētajos pasākumos gan Litenē, gan citviet.

Sveiki! Vispirms paldies tiem dalībniekiem, kas piedalījās pēdējā bridiņā (pēdējais bridiens ir tradicionāls LOB Litenes grupas pasākums katru gadu gada nogalē. Pērn pēdējais bridiens notika 28.decembrī, ejot aptuveni 6-7 kilometrus pa laukiem, mežu un Apkārtupīti). Kā interesantākie novērojumi bija trīs lielas čakstes un četri jūras ērgļi.

* * *

Saņēmu zvanu no Ligo pagasta, kur cilvēki mežā atraduši beigtu jūras ērgļi. Ja arī kādam no jums gadās atrast kādu plēsīgu putnu, būtu labi, ja man par to ziņotu un norādītu precīzu atrašanās vietu, un, ja iespējams, arī nobildētu. Šis ērglis tiks nogādāts uz Rīgu, kur veiks analīzes.

* * *

Pie mums ir atgriezies dzērvju pāris!

* * *

Aktīvākā pasākumu sezonu sāksies ar jūniju, kad tiks organizētas nometnes, kas notiks līdz oktobrim. Tuvākie, lielākie publiskie pasākumi būs 4.-5.aprīlī - ikgadējās Putnu dienas. Ap 20.martu sāksies dažādas putnu uzskaites, kur varēs pievienoties viens - divi cilvēki.

* * *

21.martā plkst. 18.30 Pūču izziņas nakts “Lubāna mitrājā”.

“Lubāna mitrāja” informācijas centrs aicina ģimenes ar bērniem un dabas draugus piedalīties Pūču izziņas nakts pārgājiņā. Pārgājienu vadis putnu vērotājs Elvijs Kantāns. Pārgājiena maršruts vedis pa meža takām dabas lieguma “Lubāna mitrājs” teritorijā, un pasākuma mērķis ir nedaudz iepazīties ar noslēpumaino pūču pasauli. Aptuvenais pasākuma ilgums - līdz trim stundām, norises vieta - Teirumnieku mežā apkārtne.

Kopā ar pārgājienu vadītāju būs iespējams uzzināt vairāk par biežāk sastopamajām pūču sugām Latvijas dabā, pūču izplatību, ligzdošanas īpatnībām, medīšanas un citiem paradumiem. Tā kā pārgājiens notiks galvenokārt diennakts tumšajā laikā, galvenais uzvars ir uz skaņām un klausīšanos, vizuāli pūces nerēdzēsim. Pārgājiens būs klusuma un klausīšanās pastaiga, izjūtot nakts burvību mežā, sadzirdot nakts putnu sasaukšanos un novērojot mežā izmaiņas līdz ar tumsas iestāšanos. Pārgājiena laikā nepieciešamas arī kabatas vai pieres lukturītis.

Gada dzīvnieks 2020

Žurkas brālēns bebrs

Par Gada dzīvnieku 2020 izraudzīts Eirāzijas bebrs, kas ir lielākais grauzējs Latvijā, ko dēvē arī par žurkas brālēnu.

“Kurš gan nepazīst bebru?! Ja arī šo dzīvnieku nav izdevies ieraudzīt dabā, tad plakātos, internetā, televīzijā, dažādos zīmējumos bebrs sabiedrības uzmanības lokā gozējas samērā bieži. Ohojā, bebra kungs! Izteiks īgākā dzīvnieka rota un darbarīks ir lielie, oranžas krāsas priekšzobi. Tie aug visu mūžu un paši uzasinās graužot. Priekšzobi ir oranžā krāsā, jo satur daudz dzelzs. Par bebra klātbūtni dabā liecina gan nograuztie koki, gan dzīvnieka uzbuvētie aizsprosti un appludinātie meži. Par to arī bebru visvairāk kritizē un uz viņu ir arī dusmīgi. Arī mūspusē. Pienācis laiks, kad bebri ir pasludināti gandrīz vai par lielākajiem Latvijas kaitniekiem un ekonomikas grāvējiem. Uzskatu, ka bebrs jāmedī, taču tas jādara tad, kad to var izdarīt pēc iespējas humānāk. Esmu par sadzīvošanu. Man šķiet, ka Latvija ir laimīga zeme, ka mums te viss vēl ir un ka Latvijas zemē vēl ir vieta gan bebram, gan stārkim, gan cilvēkam,” saka grāmatas “Zoodārzs manā pagalmā” autors, zoologs un dabas aizsardzības aktivists Ingmārs Līdaka.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Latgaliskais mums līdzās

“Boņuks” un “Muna dzīšmu gruomota”

Latgales vēstniecības GORS Marketinga nodalas vadītāja EDĪTE HUSARE, par kuru Šķilbēnu pagasta cilvēki saka,— mūspuses meitene, ne tikai aktīvi līdzdarbojās vērienīgās Latgaliešu kultūras gada balvas “Boņuks” pasākuma tapšanā, bet kopā ar komandu paveikusi lielu darbu - ir dziesmu krājuma “Muna dzīšmu gruomota” sastādītāja. To apmeklētāji varēja iegādāties “Boņuka” pasākumā.

Dziesmu krājuma “Muna dzīšmu gruomota” sastādītāja Edīte Husare grāmatā apkopojuusi 120 dažādu Latgales vietu tautasdzesmas, arī Sibīrijas latgaliešu dziesmas. Krājumā ir 180 dažādu laiku autoru dziesmas latgaliski. Nu tām pieejami vārdi, notis un akordi. “Ideja par dziesmu grāmatu ar latgaliešu dziesmām radās aptuveni pirms 10 gadiem kopā ar biedrības “Latgolys Studentu centrs” pārstāvjiem, kurā tobrīd aktīvi rosijos. Ar kolēgiem sapratām, ka tādas dziesmu grāmatas, kurā būtu dažādu laiku latgaliešu dziesmas, vispār nav. Zināmu iespaidu jau pirms tam atstāja arī pirmā “Latvieša dziesmu klade”, kurā latgaliski bija tikai četras dziesmas. Šķita, ka noteikti vajadzētu grāmatu, kurā latgaliešu dziesmu būtu vairāk. Līdz šim bija iznākušas latgaliešu tautasdzesmu grāmatas, bet gribējās, lai plašāk pieejamas būtu arī dažādu autoru dziesmas,” pastāsta Edīte Husare.

Dziesmu savākšana un materiāla sagatavošana publicēšanai bija ļoti apjomīgs darbs. Edīte atzīst, ka, zinot, cik ļoti lielu darba apjomu tas prasīs, diez vai būtu ķērusies pie šīs idejas realizācijas: “To teicu dziesmu nošu rakstītāji un grāmatas mākslinieci. Tā kā lielkājai dziesmu daļai nebija nekāda nošu pieraksta, talkā nāca mūziķe un pedagoģe Solvita Ivanova, kura strādā Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolā, lai izveidotu visām dziesmām vienota stila nošu rakstus ar akordiem. Protams, daudz informācijas jautāju arī pašiem dziesmu autoriem, jo ne visus vārdus varēja saprast no ieraksti, tāpat dažiem autoriem bija pieejami arī dziesmu nošu pieraksti, kas vismaz daļēji atviegloja visu darbu.”

Krājuma sastādītāja un izdošanas darbu vadītāja atzīst, ka dziesmu atlasi veikt bija gan vienkārši, gan sarežģīti. “Vienkārši, jo pašai padomā jau bija daudz dziesmu, ko gribētu iekļaut. Sarežģīti, jo ne visām iecerētajām dziesmām bija viegli pieejami ieraksti. Dažas atmetām, jo izrādījās pārāk grūti salikt nošu veidā. Iekļāvām gan dziesmas, kas man pašai patīk, gan tādas, ko šķita vērtīgi atstāt kā laikmeta liecību, lai ir pārstāvēti dažādi mūzikas žanri. Smejos, ka te ir apkopotas dziesmas no “Auga, auga rūžeņa” līdz “Jis i jī, kam nav bolsa” (zināms arī kā leģendārais Guntix nu Vertušnis) dziesmai “Donats”. Dziesmas zināju pati, dzirdēju radio, noklausīju koncertos – katrai no

tām ceļš līdz nokļūšanai grāmatā bija dažāds,” neslēpj Edīte. Viņa godīgi atzīst, ka Ziemeļlatgales tautasdzesmu krājumā noteikti ir vairāk nekā citu Latgales vietu dziesmas. “Uzreiz var pateikt, no kuras pušes pati esmu. Dziesmu vārdu ziņā plāšāk pārstāvētais autors, šķiet, ir Ontons Slišāns. Slišānu saime saskaitīja, ka ar viņa vārdiem grāmatā atrodas septiņpadsmit dziesmas. Te jāsaka liels paldies tieši festivālam “Upītes Uobeļduorzs”, kas katru gadu mūzikus rosina radīt jaunas dziesmas ar Ontona dzejoļu vārdiem. Un latgaliešu (taču ne tikai) mūzikai to centīgi arī dara!” palepojas Edīte Husare.

Latgaliešu kultūras gada balva “Boņuks” Latgales vēstniecības GORS komandai noteikti ir darbietilpigākais un vērienīgākais gada pasākums, taču reizē tas ir arī tikai viens no 160 gada dažādajiem notikumiem. “Tieši tas ir lielākais izaicinājums – veltīt pietiekami daudz laika un resursu “Boņuka” sagatavošanai, taču paralēli jāgatavo arī citi notikumi. Balvu rīkojam ar prieku un lielu atbildību, jo šo gadu laikā ir sasniegts augsts līmenis, arī šoreiz gan Latvijas Republikas Valsts prezidents, gan kultūras ministrs atzina, ka tas ir valsts nozīmes apbalvojums. Turklat tā nav tikai viena reģiona balva, bet gan latgaliskās kultūras visā pasaule balva, ko tieši šogad varēja redzēt viisspilgtāk – “Boņuku” saņēma gan nominants no ASV, gan arī stāsts par latgaliešiem Sibīrijā. Darbs pie balvas ceremonijas sākas jau līdz ar iepriekšējās beigšanos. Man pašai paralēli jau top vairāki faili, kuros atzīmēju gan notikumus, kurus nedrīkstētu aizmirst pieteikt nākamā gada balvai, gan idejas ceremonijas mūziķiem un balvu padevējiem. Liels izaicinājums ir arī balvas finansiālās iespējas, jo visu balvu ceremonijas, ko redzam TV, prasa arī lielus resursus, īpaši tehniskā sagatavošanās un nodrošināšana,” atklāj Mārketinga nodalas vadītāja. Viņai ir sapnis, ka “Boņuku” rādītu arī LTV, taču pagaidām tam nepieciek ne finansiālo resursu, ne arī varbūt paši spēj nodrošināt tādu ceremonijas norisi, kas būtu piemērota televīzijas formātam. “Gribas, lai ceremonija reizē ir svētki mums pašiem - latgaliešiem, gan arī noderīga informācija par norisēm latgaliskajā kultūrā arī pārējiem Latvijas iedzīvotājiem. Jau martā rakstīsim projektu, meklējot finansējumu nākamā gada ceremonijai. Domāsim par to, ka nominantu pieteikšanu vajag izsludināt ātrāk. Protams, gribētos, lai nominantū pieteikšanā un balvas atbalstīšanā aktīvā iesaistītos arī paši latgalieši, organizācijas, pašvaldības, jo “Boņuks” ir arī sava veida platforma. Par nominantiem un balvas saņēmējiem uzzina plašāka sabiedrība, rodas lielāka mediju interese, un tieši šādi mēs visi kopā vairāk varam popularizēt latgaliskās kultūras aktivitātes. Pašiem patik un dod gandarījumu tas, ka “Boņuks” nav tikai viena ceremonija un viss ar to beidzas, bet gan balvas ierosmes turpinās dažādos veidos. Piemēram, pērnā gada

Edīte Husare un “Muna dzīšmu gruomota”. Viņa ļoti cer, ka šo grāmatu cilvēki aktīvi lietos dažādās situācijās. Edīte bērnībā daudz šķirstīja mammaς dziesmu klades, veidoja arī savas. “Man ir sapnis, lai latgaliski vairāk dziedātu gan ģimenes godos un draugu sanākšanās, gan arī svinīgos pasākumos skolās un kultūras namos, svētkos plašākā auditorijā. Grāmatu noteikti var izmantot arī mūzikas skolotāji, ansambļu vadītāji, lai veidotu latgaliskāku repertuāru. Ja katram kolektīvam, kurš dzied arī latgaliski, repertuārā nāktu vismaz viena dziesma no visām 300, es būtu ļoti priecīga!” saka Edīte.

ceremonijā uzstāties latgaliski aicinājām Latvijā populāro grupu “The Sound Poets”, bet šogad jau viņi paši šo latgalisko dziesmu ir iedziedājuši studijas variantā un publicējuši arī videoklipu. Šādi notikumi priecē un motivē!” gandarījumu pauž Edīte Husare.

Apskatāma ceļojošā izstāde

Pošivu dzimtas vērtības paliks pēcnācējiem

Katrā domājošā cilvēks apzinās literatūras un grāmatu nozīmi personības izaugsmē, rakstura veidošanā, kā arī saprot lasīšanas emocionālo un profesionālo vērtību”.

Prieks, ka divpadsmit vērtīgo grāmatu sarakstā iekļauta arī Pošivu dzimtas grāmata “Vēlējumi”, kuras saturu kopš 2017.gada radījuši cilvēki, kuri nav piederi Pošivu dzimtai, taču bijuši tai svarīgi un iedvesmojuši dzimtas ļaudis ar savu spēku un viedumu. Grāmatā iekļauti Latvijas prezidentu, ministru, skolotāju, mākslinieku un citu izcilu personību vēlējumi. “Dzimtas grāmatas vērš uzmanību uz saknēm, uz pirmsākumiem un liek domāt par paaudžu turpinātību. Tās iekļauj likteņstāstus un atspoguļo mūsu ētiskās un estētikās vērtības, valstiskumu, ilgpēju un garigo brīvību. Dzimtas grāmatas rada pārdomas par mūsu senču gara spēku, izcilību un pārsteidz, cik daudz līdzību ir tiem laikiem ar šodienu. Mēs redzam, ka no senčiem esam saņēmusi mantojumā vaibstus, raksturu, pieredzi, un kā tas turpinās mūsu bērniņi un bērnu bērniņi. Mēs apzināmies, ka katrs no savējiem ir ļoti svarīgs un kopā mēs esam stipri,” izstādes “Dzimtas grāmata” atklāšanā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā teica Pošivu dzimtas pārstāvē Jolanta Brezinska.

Pirms kāda laika lasīšanas veicināšanas projekta “Bibliotēka” cilvēki aicināja ģimenes un dzimtas visā Latvijā iesaistīties “Dzimtas grāmata” veidošanā, iesūtot savu stāstu un aprakstu par grāmatu, kas ģimenei ir īpaši nozīmīga. Žūrijas komisija

izskatīja visus iesūtītos pieteikumus un izvēlējās izstādes stāstus arī no Pošivu dzimtas.

Pošivs Pēteris stāsta, ka šobrīd “Dzimtas grāmatai” ir četri sējumi. Pirmajos divos sējumos ir attēlots dzimtas koks un ietverta informācija par 1030 personām. Trešais sējums ir “Vēlējumi”. Ceturtais sējums “Salauztie likteņi” veltīts dzimtas zaram ar vissmagāko likteni – uz Sibīriju izsūtitajiem. Dzimtas grāmatas piektais sējums pašlaik ir tipogrāfijā. Tas glabās informāciju par dzimtas personībām.

“Esmu priecīgs, ka ūrija starp daudzām Latvijas dzimtām nozīmīgām grāmatām izstādē “Dzimtas grāmata” iekļāva arī mūsu dzimtas grāmatu “Vēlējumi”. Tās saturu radījuši cilvēki, kuri nav piederi mūsu dzimtai, bet ir bijuši ar mums saistīti, svarīgi un iedvesmojuši dzimtas ļaudis ar savu spēku un viedumu. Dzimtas ļaužu veikumu atzinīgi ir novērtējuši, pauduši savas pārdomas par mūsu laiku, vērtībām un vēlējumu nākamajām paaudzēm iztekuši Latvijas Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga, Latvijas Valsts prezidents Egils Levits, Rīgas arhibīskaps metropolīts Zbignievs Stankevičs, kultūras ministre Dace Melbārde, aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, novadu priekšsēdētāji un daudzi citi mums ļoti nozīmīgi laikabiedri,” saka P.Pošivs. “Dzimtas grāmatas” vāku rotā dzimtas ģerbonis, kurā ar melnu uz sudrabu lentes rakstīta devīze “Nākotne sākas šodien”. Dzimtas grāmata “Vēlējumi” ir mūsu laika liecība nākamībai.

Valasprieks pārtop biznesā

Velc, pelīte, saldu miegu

Mazāki un lielāki, sarkani, zili, rozā un dzelteni, ar austiņām un actiņām, dažādu dzīvnieku formās – tādus bērnu spilventiņus, dekoratīvās sedziņas un attistošās rotaļlietas, kā arī bērnu gultiņu dekorus no plīša darina jaunā māmiņa ANTRA BROKĀNE, kuras valasprieks pamazām pārvērties naudas pelnīšanas veidā.

Antra dzimus un augusi Viļakas pusē, bet Balvos dzīvo vairāk nekā 10 gadus. Viņa audzina divus gadus un septiņus mēnešus jauno meitiņu Rebeku un strādā veikalā. Antras sirdslieta ir bērnu spilventiņu šūšana, kas pavism nesen no valasprieka pārvērtusies par nelielu biznesu: "Spilventiņus šuju aptuveni gadu, bet sākumā tos darināju tikai draugiem, radīem un viņu bērniem, jo mēģināju saprast, vai man tas patīk un cik daudz laika tas prasīs. Bet pagājušajā rudenī nolēmu savu darbību noformēt oficiāli, kļūstot par pašnodarbināto."

Rotaļlietas ar individualitāti

Kopš rudens Antra aizvien vairāk attīsta un pilnveido izvēlēto nodarbošanos. Viņa šuj dekoratīvus bērnu spilventiņus, sedziņas, attistošās rotaļlietas, gultiņu dekorus, bet drīzumā vēlas uzsākt arī masku, gultu apmalīšu un citu bērniem noderīgu mantiņu darināšanu.

Ar rotaļlietu šūšanu Antra aizrāvās jau pamatskolā, bet vēl vairāk viņai patika tās tamborēt. Gadiem ejot, šī nodarbe piemirsās, jo uzradās citi darbi un intereses. Taču, gaidot meitiņu, Antra nolēma apgūt auklītes profesiju Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā, un kura audzēknēm tur mācīja izgatavot arī rotaļlietas. "Tā man tas viss atausa atmiņā un nolēmu, ka varētu kaut ko darināt arī pati," laiku, kad atjaunoja piemirstās prasmes, atceras jaunā māmiņa. Savukārt bērna kopšanas atvaiņinājumā sapratusi, ka nevēlas atgriezties iepriekšējā darbā, Antra sāka rokdarbiem pievērsties aizvien nopietnāk.

Kopš rudens mazuļiem domātu mantiņu šūšana kļuvusi par Antras ienākumu avotu. Savus ražojumus rokdarbniece popularizē sociālajos tiklos, kā arī piedaloties mājražotāju tirdziņos. "Taču mūsdienās katrs pasūtītājs labāk vēlas iegādāties kaut ko tieši viņam izgatavotu, izvēlēties savas iemīļotākās krāsas un dažādas individuālās detaļas, piemēram, virsū izšūtu bērna vārdu. Tāpēc šobrīd vairāk strādāju ar individuālajiem pasūtītājiem," stāsta jaunā māmiņa.

Meita – eksperts, vīrs - atbalstītājs

Mazā Rebeka ir māmiņas darinājumu galvenā eksperte, jo pirmās rotaļlietas tika šūtas tieši viņai. Meita praktiski parādīja, cik šie ar sinteponu pildītie plīša spilventiņi būs izturīgi un kā tie kopjami. "Bērnam vienmēr gribas kaut kur iekost, kaut ko noplēst. To visu vērojot domāju, kā tos uzlabot," skaidro rokdarbu autore. Nereti tieši Rebekas reakcija uz vienu vai otru mammas šuto miljantiņu sniedz Antrai norādi, kā to papildināt vai pārveidot. Piemēram, ideja pašūt spilventiņu, kuram vienā pusē actiņas ir valā, bet otrā - ciet, radās, pateicoties tieši meitiņas vēlmei. "Rebekai nepatika, ka dažām manis šūtajām rotaļlietām acis ir ciet. Viņa teica: "Mammu, attaisi tās acis valā!" Nodomāju, ka nebūtu slikti, ja tās acis būtu iespēja kaut kādā veidā atvērt. Sākumā gribēju izgatavot spilvenu tā, lai actiņas var atvērt un aizvērt, aiztaisot ar podziņām. Taču gribēju, lai spilvenu var droši lietot arī paši mazākie bērniņi, tāpēc radās ideja, ka vienā pusē būs atvērtas, otrā - aizvērtas acis. Doma ir tāda, ka, bērniņam dodoties gulēt, arī viņa zvēriņš iet pie miera, bet, kad mazais pamostas, atmostas arī viņa rotaļlieta," skaidro spilventiņu autore.

Antra uzsver, ka liela nozīme mazā biznesa uzsākšanā bijusi viņas vīra Gata atbalstam, jo viņš uzdāvināja sievai šujmašīnu, tīklīdz viņa ieminējās, ka vēlas pievērsties šūšanai.

Ar laiku Antra vēlas attīstīt jauno nodarbošanos un apgūt jaunus izstrādājumu veidus: "Nākotnē gribētu šūt arī bērnu apģērbus." Jaunā māmiņa neslēpj, ka pagaidām ienākumi no mantiņu šūšanas nav lieli, taču drīzumā viņa iecerējusi uzsākt sadarbību ar dažiem veikaliem un jau saņēmusi pirmos piedāvājumus. "Taču pagaidām tas ir tikai papildus ienākumu avots, kamēr meitiņa vēl nav uzsākusi dārziņa gaitas," piebilst rokdarbniece.

Rosina fantāziju. Šāds mākonītis ar zvaigznītēm ne vien būs glīts rotājums bērnistabā, bet rosinās arī mazuļa iztēli.

Rokdarbnieces - arī senčos. Antra stāsta, ka viņas ģimenē iepriekšējo paaudžu sievietes bijušas prasmīgas rokdarbnieces: "Vecmamma no mammaas puses prata labi izšūt un dara to joprojām. Mammai arī jaunībā patika šūt kleitas." Vēlmi darināt kaut ko skaistu pašas rokām mantojusi arī Antra.

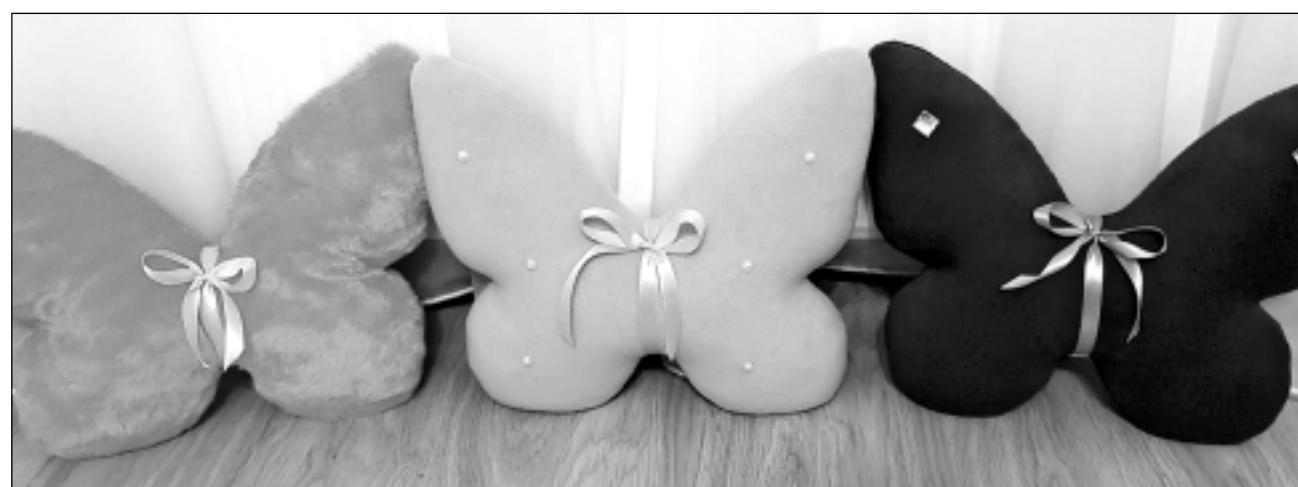
Piemēroti vismazākajiem. Spilventiņus var izmantot gan kā dekoratīvu elementu, gan kā rotaļlietu. Tie ir droši maziem bērniem. Vairums darinājumu ir maza izmēra, aptuveni 30 centimetrus lieli.

Dāvana mazajai princesei. Nereti māmiņas pasūtā saviem mazuļiem personalizētus spilventiņus ar savu bērnu vārdiem.

Spilventiņi - dzīvnieciņi. Antra šuj arī nestandarta formas spilvenus, piemēram, tādus, kas līdzinās kādam dzīvniekiem. Šie izveidoti brūpurupuču formā. Antra stāsta, ka bērni tos nereti izmanto kā spēlmantiņas, ko samīlot, laižoties miegā.

Taurenīši. Nelieli krāsaini taurenīši no dažādiem mīkstiņiem audumiem ir ne tikai dekoratīvi, bet arī joti patīkami bērna taustei.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Jaundzimušie

Derībās uzvar sieva. 29.februārī pulksten 13.43 piedzima meitenīte. Svars – 3,855kg, garums 56cm. Meitenītes vecākiem Aigai Paulīnai un Raimondam Zagorskim no Alūksnes šis ir pirmais bērniņš. “Jau no paša grūtniecības sākuma es gaidīju meitenīti, Raimonds – puiku. Pat derības savā starpā noslēdzām un vienojāmies – ja piedzims puiķa, es viņam uzdāvināšu pudeli laba alkohola, ja tomēr meitiņa, tad viņš man uzdāvinās 100 eiro, kurus drīkstēšu tērēt pēc saviem ieskaistiem. Kad grūtniecības 4.mēnesī uzzināju, ka būsim vecāki savai pirmajai meitiņai, mana sirds gavilēja, jo piepildījās mana vēlēšanās un es uzvarēju derībās. Tagad Raimondam nekas cits neatlikts, kā izpildīt derību nosacījumu,” teic Aiga. Kad topošā bērniņa dzimums kļuva zināms, Aiga un Raimonds kērās pie atbildīgā vārda došanas uzdevuma. Jaunā māmiņa stāsta, ka sākumā padomā bija trīs vārda varianti – Elizabete, Vendija un Dārta, no kuriem dažas dienas pirms meitiņas nākšanas pasaulē abi nolēma par labu Vendijai. Aiga mazliet bēdājas, ka meitiņa nāca pasaulē tik retā datumā - 29.februārī, taču teic, ka tā tomēr pašas Vendijas izvēle, jo mazulīte piedzima tieši šajā dienā. “Neko nepadarīt. Tajos gados, kad kalendārā 29.februāra nebūs, svētkus svinēsim 1.martā,” ir pārliecināta jaunā māmiņa.

Tētis nolemj, ka meitu sauks par Heidiju. 29.februārī pulksten 23.28 piedzima meitenīte. Svars – 3,895kg, garums 56cm. Meitenītes mammai Amanda Purzālei no Smiltenes, kura šobrīd dzīvo Rugāju novadā, šis ir pirmais bērniņš. “Pēdējā laikā visiem radiem un draugiem dzimst tikai meitenes, tādēļ cerēju, ka pirmais mums būs puika. Taču vienā no pirmspēdējām ultrasonogrāfijām grūtniecības beigās uzzināju, ka dēla vietā mums būs meita. Savukārt, kamēr šis fakts nebija zināms, visi kā viens apgalvoja, ka būsim vecāki dēlam, jo sens tautas ticējums vēsta, ka meitas mammām “atņem” skaistumu. Es pēc skata izmainījusies nebiju, līdz ar to arī tādi secinājumi. Vienīgi garšas kārpīpas gan jūtami bija izmainījušās – vairs nevarēju ieēst gaļu, toties gandrīz ne diena nepagāja bez saldumiem manā ēdienkartē,” atklāj jaunā māmiņa. Pēc meitenītes nākšanas pasaulē vecāki viņai deva neparastu vārdu – Heidija, kura autors ir mazulītes tētis Ingus. “Es gribēju meitu saukt par Augusti, bet draugam Ingusam šķita, ka tas pārāk latvisks vārds, viņam šķita, ka vajag starptautiski atpazīstamāku. Vēl padomā bija Gabriela, bet man šis vārds šķita par smagu. Tad nu nācās izvēlēties starp Ingusa piedāvāto Heidiju un Heiliju,” stāsta jaunā māmiņa. Viņa priečājas, ka kļuva par mammu retajā 29.februārī, jo tas ir īpašs datums, un atklāj, ka citugad, kad februārī tikai 28 dienas, meitas dzimšanas dienu nāksies svinēt 1.martā. “Rīkosimies atbilstoši apstākļiem,” smaidot teic Amanda Purzāle.

Dēliņa vārdu domās mājās. 2.martā pulksten 18.43 piedzima puiķa. Svars – 3,935kg, garums – 57cm. Puisēna mamma Jūlija Semjonova no Alūksnes stāsta, ka šis ir viņas trešais bērniņš. Mazo brālīti mājās gaida vecākā māsa Niķa, kurai ir 13 gadi, un 12 gadus vecā Anastasija, kura 25.martā svinēs savu 12.jubileju. “Gribējām, gaidījām un beidzot sagaidījām brālīti, kaut gan sākumā 100% vienprātības par gaidāmā bērniņa dzimumu nebija. Anastasija saprōja par brālīti, bet Niķa būtu ar mieru, ja piedzimtu vēl viena māsiņa. Vēlāk gan abas meitenes noteica, - vienalga, kas būs, ka tikai bērniņš vesels,” stāsta nu jau trīs bērnu mamma. Jūlija atklāj, ka mediķu noliktais dzemdibū datums bija 28.-29.februāris, taču viņu meitiņa paspēja atklāt sezonu 1.martā. “Tagad nākamais galvenais uzdevums būs vārda došana jaundzimušajai. Viena māsa brālīti grib nosaukt par Marku, otrai patīk vārds Niķita. Taču pilnīgi pieļauju domu, ka laika gaitā parādīsies arī trešais – vecāku – izdomātais vārda variants,” atklāj Jūlija. Jaunā māmiņa priečājas, ka, atbraucot uz Balvu slimnīcas dzemdibū nodaļu, sastapa vecmāti Inesi Dadžāni, kura pieņēma arī vienu no Jūlijas meitām: “Tas ir cilvēks īstajā vietā! Priečājos, ka arī mūsu dēlu pieņēma Inese!”

Vēl dzimuši:

2.martā pulksten 0.40 piedzima meitenīte. Svars - 3,880kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Sigita Skudriņa dzīvo Balvu novada Krišjānu pagastā.

2.martā pulksten 17.49 piedzima puiķa. Svars - 3,765kg, garums 55cm. Puisēna mamma Lidija Jerjomina dzīvo Viļakā.

3.martā pulksten 1.52 piedzima meitenīte. Svars - 4,125kg, garums 58cm. Meitenītes

mamma Svetlana Roslova dzīvo Balvu novada Vectilžas pagastā.

4.martā pulksten 2.53 piedzima puiķa. Svars - 4,390kg, garums 61cm. Puisēna mamma Kristīne Tokmačova dzīvo Balvos.

4.martā pulksten 15.20 piedzima meitenīte. Svars - 2,810kg, garums 48cm. Meitenītes mamma Solvita Mūrniece dzīvo Balvos.

Februārī

Reģistrēti mirušie

BALTINAVAS NOVADĀ
Lidija Siliņa (1959.g.)
Antons Mežals (1966.g.)
Tekla Ločmele (1925.g.)

RUGĀJU NOVADĀ
Rugāju pagastā
Tekla Garā (1925.g.)

VIĻAKAS NOVADĀ
Susāju pagastā
Anele Annuškāne (1944.g.)

Vecumu pagastā
Anatolijs Kokorevičs (1950.g.)
Žīguru pagastā
Adele Bukovska (1933.g.)

BALVU NOVADĀ
Bērzpils pagastā
Māris Sisojevs (1954.g.)
Ilga Vilciņa (1955.g.)

Kubulu pagastā
Alla Bogdanova (1959.g.)
Tamāra Ose (1965.g.)
Valerija Sarkane (1927.g.)

Viktors Smirnovs (1941.g.)

Tilžas pagastā
Antoņīna Bogdanova (1944.g.)

Vectilžas pagastā
Jevgēnija Ostrovska (1923.g.)
Balvu pilsētā
Dzintra Dulberga (1947.g.)

Jelena Lapsa (1935.g.)
Ilvars Lietavnieks (1961.g.)
Ārija Mičule (1964.g.)
Dārta Suharževska (1930.g.)
Olga Tralla (1935.g.)
Tatjana Guseva (1932.g.)

Volejbols

Naudaskalns - ceturtie, Bērzpils - sestie

Zinaida Logina

29.februāri Alūksnē sadalīja Atzeles volejbola līgas medaļas.

Atzeles volejbola līgas koordinators Elvijs Stībelis stāsta, ka diena iesākās ar cīņu par bronzas medaļām, kur laukumā tikās "SK Kuorsova" un "Naudaskalns". Komandai "SK Kuorsova" bija izcīnītas 11 uzvaras 13 spēlēs, bet "Naudaskalns" komandas sezonā izcīnīja 7 uzvaras. Šīs dienas cīņas pirmais sets iesākās ar līdzīgu cīņu par katu punktu, tomēr, tuvojoties seta galotnei, "SK Kuorsova" spēlētājiem izdevās gūt vairākus punktus pēc kārtas, kas ļāva svinēt uzvaru pirmajā setā ar 25:21. Komandas otro setu iesāka apņēmīgi, līdzīgi kā pirmajā setā. "Naudaskalns" komandai otrā seta sākums padevās labāks nekā pretiniekim. Tuvojoties seta galotnei, abām komandām palika arvien grūtāk gūt punktus, par spīti tam ar labas serves palīdzību "SK Kuorsova" izcīnīja uzvaru otrajā setā un dubultoja pārsvaru setos - 2:0. Trešais sets pagāja "SK Kurovs" zīmē, ar pārliecinošu sniegumu kārsavieši spēja noslēgt setu un visu spēli sev par labu, "SK Kuorsova" – "Naudaskalns" 3:0 (25:21; 29:27; 25:12).

Interesanti ritēja cīņa starp mājinieku komandu "Alūksne" un pagājušās sezonas čempioniem "Gulbene 2". Uzsākot fināla cīņu pirmajā setā, "Gulbene 2" alūksnieši jaudīgajam uzbrukumam pretī lika precīzos blokus un aizsardzību, kas ļāva pirmo setu noslēgt ar rezultātu 25:20. "Alūksne" veica nelielas izmaiņas sastāvā un otro setu iesāka vēl apņēmīgāk. Tuvojoties seta galotnei, veiksme bija gulbeniešu pusē, un "Alūksne" komandai vairs nebija, kur atkāpties. Trešajā setā

komandas "Alūksne" spēlētāji aizsardzībā cīnījās par katru bumbu, uzbrukumā veidoja spēcīgus sitienus un uzlikā precīzus blokus, rezultātā izdevās izcīnīt panākumu trešajā setā - 25:20. Aizvadītie seti ritēja punkts punktā, ceturtais sets nebija izņēmums. "Gulbene 2" svinēja panākumu ar rezultātu 3:1 (25:20; 25:20; 20:25; 25:20), līdz ar to šī komanda izcīnīja čempionu titulu otro gadu pēc kārtas.

"Naudaskalna" komandas kapteinis, arī vērtīgākais spēlētājs Elvis Logins uzskata, ka Atzeles volejbola līgā spēle stipras komandas. "Spēlu limenis ar katu gadu kļūst augstāks visām komandām. Droši varu teikt, ka esam stiprāko skaitā, jo iekļuvām play-off, cīnījāmies par 3. un 4. vietu. Mēs treniņus aizvadām Naudaskalna hallē, diemžēl uz treniņiem visi netiekam. Daudziem ir jāstrādā, nevar atbraukt. Finālspēli aizvadījām savu spēju robežās - reizēm pietrūka veiksmes, reizēm meistarības, un rezultāts ir tāds, kādam tam jābūt," uzskata Elvis Logins. Viņš lepojas, ka kopā ar viņu spēlēja stipri vīri: Edgars Bendzulis, Gatis Stepanovs, Kaspars Usāns, Valdis Jermacāns, Elans Liebārdis, Egons Silaunieks, Lauris Cīruls, Vilis Žogota, Aleksandrs Agaņkovs un Jānis Bendzulis.

Ari "Bērzpils" komandas vērtīgākais spēlētājs Gints Mičulis uzskata, ka 6.vieta ir tikai pašu vaina - pietrūka kopīgo treniņu. "Komandas biedri ir ļoti atsaucīgi, izpalīdzīgi, tikai ne vienmēr var atbraukt uz treniņiem. Pieļāvām kļūdas, jo nebījām saspēlējušies. Šādā sastāvā neesam pirmo reizi, taču tik un tā laukumā jādodas vairāk sagatavotiem. Es spēlēju kopā ar Kasparu Rakstiņu, Jāni Rakstiņu, Elviju Kindzuli, Lauri Biksānu, Nauri Ozoliņu un Matisu Rižo. ļoti stipra bija Gulbenes otrā komanda, kas ierindojās pirmajā vietā," uzskata Gints Mičulis.

Vietu sadalījums un komandas vērtīgākie spēlētāji

- 1.vieta – "Gulbene 2", vērtīgākais spēlētājs – Artis Zviedris;
- 2.vieta – "Alūksne", vērtīgākais spēlētājs – Jānis Andrejevs;
- 3.vieta – "SK Kuorsova" no Kārsavas novada, vērtīgākais spēlētājs – Toms Vorkalis;
- 4.vieta – "Naudaskalns" no Balvu novada, vērtīgākais spēlētājs – Elvis Logins;
- 5.vieta – "Zeltiņi" no Alūksnes novada, vērtīgākais spēlētājs – Kristaps Šperlings;
- 6.vieta – "Bērzpils" no Balvu novada, vērtīgākais spēlētājs – Gints Mičulis;
- 7.vieta – "Laudonas vsk." no Madonas novada, vērtīgākais spēlētājs – Edijs Simsons;
- 8.vieta – "Gulbene I", vērtīgākais spēlētājs – Kārlis Karolis.

Veterānu sports

Starti Rīgā atnes astoņas medaļas

29.februāri Rīgas Nacionālajā sporta manēžā risinājās Latvijas sporta Veterānu – senioru sa-vienības 57. pašvaldību sporta spēles vieglatlētikā telpās.

Sacensībās piedalījās 440 vieglatlēti no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Ukrainas. Balvu novada sporta veterāni guva atzīstamus rezultātus, izcīnot astoņas medaļas. Mūsējo mazskaitlīgais komandas sastāvs - 8 dalībnieki, tomēr 39 komandu vērtējumā ar izcīnītajiem 176 punktiem spēja ierindoties 24.vietā.

Balveniešu rezultāti

Kungiem vecuma grupā 80+ :

Jānim Spridzānam – augstlēkšanā un tāllēkšanā - 3.vieta, lodes grūšanā - 4.vieta.

Vecuma grupā 65+ :

Ēriksam Apšeniekkam – 800m - 1.vieta, 200m - 2.vieta. Jānim Strapcānam lodes grūšanā - 4.vieta.

Vecuma grupā 55+ :

Andrim Spridzānam – lodes grūšanā - 4.vieta, 60m skriešanā - 10.vieta.

Vecuma grupā 50+ :

Aigaram Vilciņam - 60m skriešanā - 3.vieta.

Vecuma grupā 40+ :

Andrim Strapcānam - 3.vieta lodes grūšanā.

Vecuma grupā 35+ :

Egonam Lācim - 2.vieta lodes grūšanā.

Dāmām vecuma grupā 50+ :

Dacei Spridzānei 3000m soļošanā - 2.vieta, augstlēkšanā - 6.vieta un lodes grūšanā - 8.vieta.

7.martā sporta veterāni Daugavpilī piedalījās 5. ziemas atklātajā Latgales čempionātā senioriem vieglatlētikā telpās.

Vieglatlētika

Panākumi ziemas sezonā

Artūrs Ločmelis

Vieglatlētiem atbildīgākie starti ziemas sezonā sākas janvārī un noslēdzas martā. Līdz ar to jau novembrī un decembrī jāstartē sporta skolu un klubu atklātajās sacensībās, lai izpildītu normatīvus un pilnvērtīgi sagatavotos gan tehniski, gan psiholoģiski. Ziemas sezonā Balvu Sporta skolas vieglatlētiem gan vēl nav beigusies, jo priekšā Latvijas ziemas čempionāts šķēpa mešanā, diska mešanā un Baltijas sacensības daudzīnās.

Visveiksmīgākie U-14 grupā Latvijas čempionātā Rīgā, 2.februārī, kur startēja 25 labākie katrā disciplīnā no visas Latvijas, bija Toms Silinieks - 2.vieta kārtslēkšanā (2,20m), Eriņš Tabors - 4.vieta kārtslēkšanā (2,10m) un Artūrs Pušpurs - 6.vieta 60m/barjerskrišanā (10,19sek). Viņi visi, lai piedalītos čempionātā, startēja atlases sacensībās Limbažos un iekļuva starp pieciem labākajiem savā izvēlētajā disciplīnā.

7.-8.februāri Kuldīgas vieglatlētikas manēžā notika 2020.gada Latvijas čempionāts U-18 grupas jauniešiem un U-20 grupas junioriem. Sasniedzot savu personīgo rekordu lodes

grūšanā (14,72m), Dāvis Stepanovs ierindojās 3.vietā starp U-18 grupas jauniešiem. U-20 grupā Uvīm Pošeikam 4.vieta kārtslēkšanā (3,95m), Antrai Savičai 5.vieta 400m (1:01,60min) un Edvardam Sarķim 6.vieta trīssollēkšanā (12,93m).

22.-23.februāri Liepājā notika Latvijas U-16 (2005.-2006.g.dz.) čempionāts vieglatlētikā telpās. Šajās valsts mēroga sacensībās startēja trīs vieglatlēti no Balvu Sporta skolas, mājup pārvēdot četras medaļas. Evelīna Stepanova, pārvarot 2,60m augsto latiņu, kļuva par 2020.gada čempioni kārtslēkšanā telpās. Tas viņai ir personīgais rekords un labākais rezultāts Latvijā šogad kārtslēkšanā starp U-16 grupas meitenēm. Evelīna startēja arī lodes grūšanā, kur, aizgrūzot 3 kg smago lodi 11,61m tālu, ierindojās 2.vietā. Kristers Pīpcāns startēja kārtslēkšanā. Arī viņš sasniedza personīgo rezultātu (2,90m) un izcīnīja 3.vietu. Savukārt Raits Markus 4 kg smago lodi aizgrūda 12,93m tālu un izcīnīja 3.vietu. "Visi sportisti sasniedza lieliskus personiskos rekordus, un jo lielāks prieks, ka tie tika sasniedgti ziemas atbildīgākajās sacensībās," gandarīts ir Balvu Sporta skolas kolektīvs.

Foto - no personīgā arhīva

Sasniedz personīgo rekordu. Dāvis Stepanovs izpilda mēģinājumu lodes grūšanā Latvijas čempionātā. Sportists šajā disciplīnā sasniedza savu personīgo rekordu (14,72m) un ierindojās 3.vietā starp U-18 grupas jauniešiem.

Jaunākie žurnālu numuri

Una

Gešaltterapeite Līva Spurava: "Jutos tā, it kā būtu sasieta trakokrekļā un man aizlīmēta mute, it kā dzīve skrietu gar acīm, bet es šajā dzīvē nepiedalos un nav arī spēka piedalities."

Dons: "Lai cik spēcīgi arī būtu, mēs visi esam trausli. Jā, mēs dzīves laikā uzaudzējam biezāku ādu un uz daudzām lietām reagējam ar anestēziju - it kā vairs nav, kam sāpēt, un tomēr sāp."

Sievietes emocionālā veselība. *Vijas ir piedzīvojušas galvu reibinošus panākumus profesionālajā karjerā, bet katra no viņām ir pieredzējusi arī medaļas otro pusi. Vijas zina, ko nozīmē strādāt augstā amatā un nejust gandarijumu, zina, ko nozīmē išenot savu sapni par privāto biznesu un atteikties no tā. Un tomēr spēt vienmēr piecelties kājās.*

Randiņš sarunai par seksualitāti ar Diānu Zandi un Juri Sērmukšu.

Aktualitātes modes pasaulē.

Pavasara garderobes *apgreids*.

Vizitē pie iekšķīgo slimību daktera.

Ko vērtīgi zināt par pigmentāciju?

Interjers – lauku māja ar pilsētas garšu.

Mēneša gardums – školādes kūka.

Megħälaja – viens no Ziemeļaustrumu Indijas septiņiem štatiem.

Izklaides un kultūras jaunumi.

Horoskopis martam.

Ilustrētā Zinātne

Vakcīnas pieveiks vēzi. *Tās sagraus vēža aizsardzības sistēmu un apbrūnos cilvēka imūnsistēmu. Pašlaik cita pēc citas pētījumos parādās arvien jaunas pretvēža vakcīnas un imūnterapijas, kas ne vien darbojas profilaktiski, bet arī noārda audzējus. Iespējams, pat visbiežāk sastopamie vēža paveidi drīz paliks pagātnē.*

Džungļu gudrākās galvas. *Vijji izmanto ārstniecības augus, saprot 3000 vārdu un spej iegaumēt labāk nekā studenti. Pērtīki pārsteidz zinātniekus ar gudrību, kas dažos aspektos ir pārāka nekā cilvēkiem.*

Zinātne pret CO₂. *Klimata aizstāvji bruņojas ar jauniem ieročiem: zāļiem liedagiem, absorbējošiem šķidrumiem un gigantiskiem CO₂ sūcējiem.*

Visuma spoguļattēls. *Daži fiziki uzskata, ka Visumam varētu būt spoguļdvīnis, kurā varbūt pat ir iespējama dzīvība, tāpat kā te.*

Zinātnieki nespēj aptvert mūsu intelektu. *Zinātnieki ir noteikuši mentālo spēju līmeni tūkstošiem cilvēku, un pētījumu rezultāti ir analizēti krustu šķersu, nemot vērā dzimumu, vecumu, vidi un iedzīmtību. Pētījumi turpinās jau vairāk nekā 100 gadu, bet zinātnieki joprojām nevar pateikt, kāpēc vieni cilvēki ir gudrāki un kādā nozīmē gudrāki par citiem.*

Zinātnieki pieradina gaismu. *Tā ir reizē viļņi un daļīnas, vienlaikus redzama un neredzama – gaismai ir daudz neparastu īpašību, un zinātnieki tās izmanto, lai ieviestu jauninājumus tik dažādās jomās kā monitoru tehnoloģijas, energijas uzglabāšana un pretvēža terapija.*

Patiesība par baktēriju rezistenci. *Kad baktērijas iegūst spēju pretoties antibiotikām, mediķi to sauc par rezistenci. Tā apgrūtina slimību ārstēšanu un palielina risku, ka, piemēram, plaušu karsonis, dzemības un pat sīkas brūces var beigties ar pēkšņu nāvi.*

Curiosity palicis viens uz Marsa. *Tagad Marsu pēta vairāk tikai viens visurgājējs Curiosity un satelīts Orbiter.*

Lidmašīna kustinās spārnus. *Jauns lidmašīnas spārns lokās un ļauj lidparādatam manevrēt, iztieket bez mehāniskām detaljām. Tas ļauj radīt jauna tipa lidmašīnas, kas lidos īdzīgi kā putni.*

Atklājumi pasaulē. *Jauna tehnoloģija var sašķirot spermatozīdus. Baktērijas apēd pēdējās Titānika atliekas. Gēna mutācija ļauj mazāk gulēt.*

Jautājumi un atbildes. *Vai Lielais Sprādziens ir noticis vairākkārt? Vai zivīm arī ir asinsgrupas? Kā darbojas dūmu detektori?*

Prātnieks 3. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, 2.stāvā, Informācijas pakalpojumu punktā, vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Vertikāli

1.Vīru, kas šogad uzliesmojis Kīnā.

2.Otrā pasaules kara laikā veikts 872 dienu aplenkums.

4.1962.gada 17.maijā iznāk Latgales laikraksta numurs ar jauno nosaukumu...

9.Pirmā sieviete ASV, kura 1983.gadā devās kosmosā.

10.Redaktore, kuras laikā laikraksts "Balvu Taisnība" iegūst jaunu nosaukumu.

14.Laikraksta "Balvu Taisnība" redakcijas adrese.

17.Mākslas žanrs literatūrā, kino, glezniecībā, kas attēlo notikumus Ziemeļamerikas Rietumos.

18.Vislielākie uz sauszemes dzīvojošie zīdītāji.

Horizontāli

3.Mūzikas forma, kurā tiek izmantots vokāls, lai pilnībā vai daļēji aizstātu mūzikas instrumentus un radītu dažādas skaņas un ritmu.

5.1864.gada 29.februārī dzimusi mēmā kino aktrise.

6.Kāda viela, kurai ir spēja uz laiku paaugstināt ķermēņa fiziskās un garīgās spējas.

7.Interneta meklētājprogramma.

Ārstniecības augs.

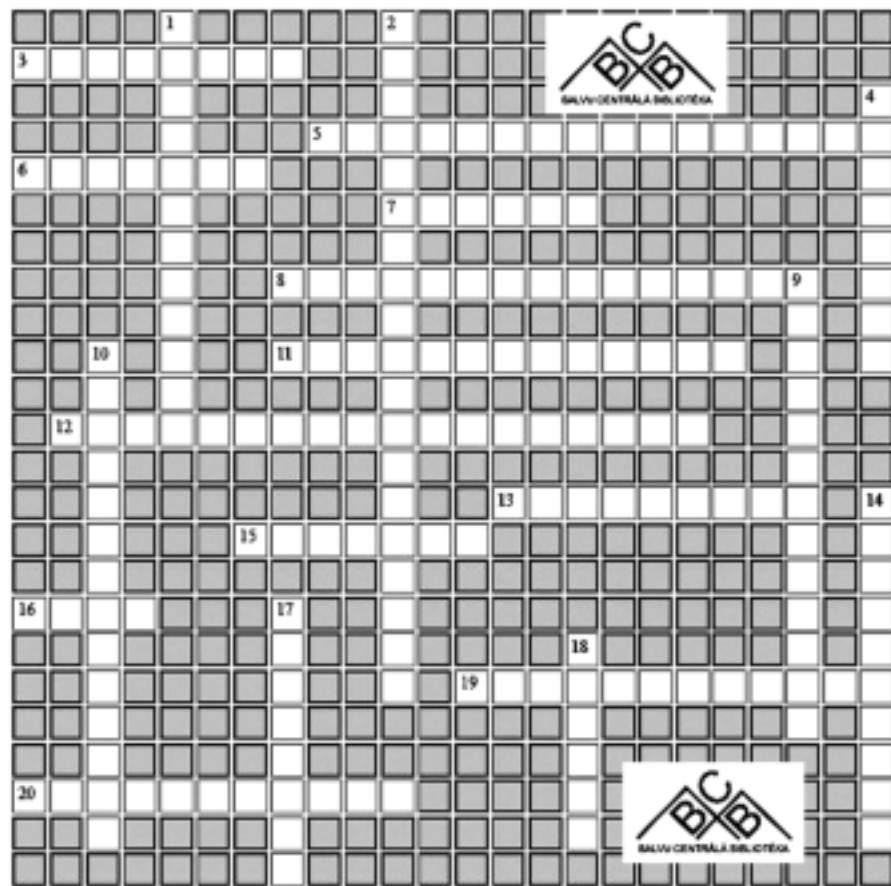
11.Stāstu krājuma: "Bēres ar priekšāpmaksu" autors.

12.Aleksa Maiķlidesa (Alex Michaelides) debijas romāns.

Ēģiptes valdniece.

15.Mākslīgi izraisīts izmainītās apziņas stāvoklis starp nomodu un miegu.

16.Visēdājs, kurš barojas ar kukaiņiem, gliemežiem, vardēm, čūskām un putnu olām.

19.Amerikāņu rakstnieces romāns, kurš pirmoreiz tika izdots 1936. gadā.

20.Īstajā vārdā Anjeze Gondža Bojadžiu.

2. kārtas atbildes

Vertikāli: 1.Čārlzs Dikenss. 2."Leļļu darbnīca". 4.Mākslīgais intelekts. 6.Dezininformācija. 8.Arheoloģija. 10.Stambula. 11.Bērnu patversme. 13.Antropoloģija. 16.Albīnisms. 17.Musaka. 18.Nofretete. 19.Seneka.

Horizontāli: 3.Magma. 5.Baldriāns. 7.Ivodzimas kaujas. 9.Imunitāte. 12.Mezopotāmija. 14."Pijsāta pi upis". 15."Sūzanas efekts". 20.Mārtiņš Freimanis. 21.Pekinā. 22.Kabarē. 23.Murkšķis. 24.Februāri.

Pareizas atbildes iesūtījusī: A.Mičule, D.Zelča, O.Zelča, I.Homko, A.Jugane, I.Svilāne, L.Mežale, Z.Pulča, A.Ruduks, J.Pošeika.

Balvu no apgāda Zvaigzne ABC saņem ALVĪNE MIČULE no Tilžas. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā, 2.stāvā, Informācijas pakalpojumu punktā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Pavasaris ziemā! Iesūtīja Lucija Apine.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Par notikušo vēršas policijā

Izbraukā citam piederošu īpašumu

Kāds Balvu pilsētas iedzivotājs regulāri saskaras ar nelūgtiem viesiem, kuri ar džipiem izbraukā viņam piederošo īpašumu Rugāju novadā. Pēdējā šāda cilvēku patvaļa notika pašā mēnešā sākumā – 1.martā.

“Manu privātīpašumu, kurā atrodas neapdzīvota māja un zeme, iecienījuši vietēji džipisti un citu 4x4 transportlīdzekļu īpašnieki, kuri ar automašīnām burtiski izārda man piederošo zemi. Ar šādu vai līdzīgu ainu, kā redzams attēlos, nākas saskarties regulāri, kā minimums – pāris reizes mēnesi! Nepalīdz arī tas, ka uz iebraucamajiem

ceļiem uzstādītas privātīpašuma zīmes, jo šiem cilvēkiem taču nav nekāds šķērslis iebraukt īpašumā pa pašu izdomātu ceļu vietu! Man nekādā gadījumā nebūtu iebildumu, ja automašīnu īpašnieki caur manu īpašumu izbrauktu cilvēcīgi, piemēram, dodoties sēnot. Tomēr vārds ‘cilvēcīgi’ viņiem acīmredzot ir svešs, jo manā īpašumā esošā zeme tiek izmantota teju kā sacīkšu placis. Turklat šiem cilvēkiem arī jāpierāda, ka viņi var izbraukt cauri mežā augošu koku pudurim, jo tos apbraukt jau nav interesanti. Tāpat manā īpašumā tiek astāti arī atkritumi. Skumji...,” apbēdināts ir vīrietis, kuram pieder izbraukātais īpašums.

Foto - no personīgā arhīva

Izbraukātais īpašums. Balvenietis, kuram pieder attēlā redzamais īpašums Rugāju novadā, par notikušo ir informējis un šo problēmu apspriedis ar Rugāju novada pašvaldību. Viņš arī vērsies ar iesniegumu Valsts policijas Balvu iecirknī. “Cerams, situācija uzlabosies. Līdz šim neviens vainīgais pie rokas gan nav noķerts. Jebkurā gadījumā cilvēki, kuri, vistīcamāk, šoreiz izbraukāja man piederošā īpašuma ceļus, ir zināmi. Paskatoties attēlos, varbūt kāds no viņiem atpazīs savus varoņdarbus,” sašutis par cilvēku attieksmi ir vīrietis.

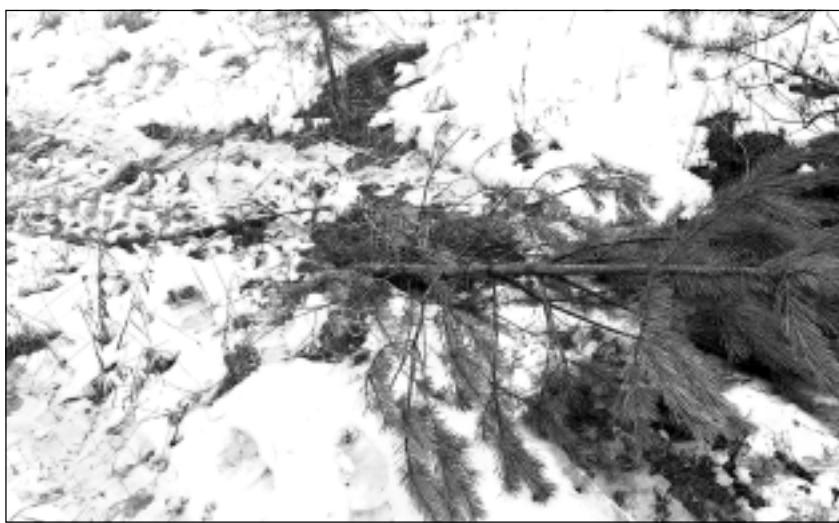

Foto - no personīgā arhīva

Aizturēti divi vīrieši

Rugāju novadā konfiscē marihuānu

Valsts policija informē, ka 20.februārī, iepriekš uzsākta kriminālprocesa ietvaros, Rugāju novadā tika veiktas vairākas kratišanas.

Valsts policijas Balvu iecirkni šī gada janvārī saņemta informācija par iespējamu narkotisko vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtišanu. Šīs informācijas pārbaudei tika veikti operatīvi pasākumi. Minēto kratišanu laikā 20.februārī likumsargi konstatēja ap 130 gramiem kaltētas vielas, kas visdrīzāk ir marihuāna. Lai precīzi noteiktu izņemto vielu sastāvu un daudzumu, nozīmētas nepieciešamās ekspertizes. Savukārt aizdomās par narkotisko vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu,

pārvadāšanu vai pārsūtišanu pēc kriminālprocesa 264.panta tika aizturētas divas personas - 1990. un 2000.gadā dzimuši vīrieši. Jāpiebilst, ka abas personas iepriekš nebija nonākušas policijas redzesloka. Pašlaik policija turpina izmeklēšanu, lai noteiktu konfiscēto vielu daudzumu un sastāvu. Aizturētajām personām par minētajiem likumpārkāpumiem draud kriminālatbildiba.

Valsts policija atgādina, ka par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtišanu realizācijas nolūkā vai par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu realizēšanu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trīs gadiem.

Informē policija

No 24.februāra līdz 1.martam Valsts policijas Balvu iecirknā apkalpojamajā teritorijā (Balvu, Vilakas, Baltinavas un Rugāju novadi) reģistrēti pieci ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Policisti sešas reizes izbrauca uz ģimenes vai sadzīves rakstura konfliktu gadījumiem. Tāpat reģistrētas trīs zādzības un veiktais trīs reģistrācijas par nelikumīgu akcīzes preču apriti.

Zog veikalā

27.februārī Balvos nenoskaidrotas personas no veikala nozaga preces. Uzsākts kriminālprocess.

Nozog divriteni

27.februārī pagalmā Balvos nozagts sieviešu tipa velosipēds zilā krāsā. Nodarītais materiālais zaudējums – aptuveni 60 euro. Notiek pārbaude.

Uzlauž garāžas durvis

29.februārī Balvos uzlauztas garāžas durvis un nozagtas mantas – laivas motors, makšķerēšanas rīki, zivju mānekļi un citas mantas. Nodarītais materiālais zaudējums – aptuveni 1309 euro.

Meklē, lai nodarītu miesas bojājumus

1.martā Balvu novada Briežuciema pagastā vairākas personas uzlauza ārdurvis trīs dzīvokļiem. Tas tika darīts ar mērķi atrast šīm personām zināmu cilvēku, lai viņam nodarītu miesas bojājumus. Nodarītais materiālais zaudējums – aptuveni 450 euro. Uzsākts kriminālprocess.

Zini un izmanto!

Saņem bezmaksas juridiskās konsultācijas

11.martā no pulksten 9 līdz 18, zvanot uz atbalsta tālrundi noziegumos cietušajiem 116006, iedzīvotājiem būs iespēja saņemt bezmaksas juridiskās konsultācijas no zvērinātiem advokātiem.

Tādējādi iedzīvotāji varēs iegūt profesionālu psiholoģisko un informatīvo palīdzību un izprast, kā rikoties ar noziedzīgiem nodarijumiem saistītās situācijās un aizsargātu savas (kā cietušā) tiesības. Šogad īpaša uzmanība būs veltīta tiesībām, kas saistītas ar finanšu jautājumiem. Tas ir plašs tēmu spektrs, piemēram, banku prasība klientiem pierādit līdzekļu izcelsmi un skaidrot savus tēriņus, dažādās jomās pieļaujamie skaidras vai bezskaidras naudas darījumi un citas tēmas. Advokātu konsultācijas būs iespējams saņemt arī citās jomās.

Jāpiebilst, ka bezmaksas atbalsta tālrundi noziegumos cietušajiem Latvijā darbojas jau piekto gadu. Savukārt šādu iespēju piedāvā Križu un konsultāciju centrs “Skalbes”, kurā strādā gan algoti darbinieki, gan brīvprātīgie ar pieredzi un atbilstošām zināšanām, lai sniegtu profesionālu palīdzību, atbalstu un informāciju cilvēkiem, kuri nonākuši krizes situācijā. “Mēs strādājam, jo mums ir pārliecība, ka cilvēkiem mūsu sniegta palīdzība ir nepieciešama. Esam pārliecināti, ka mūsu darbība spēj ietekmēt tolerantākas un atvērtākas sabiedrības veidošanos. Turklat šīs darbs sniedz gandarījumu un jēgas sajūtu, jo mums ir svarīgi, kā jūtas un dzīvo mūsu līdzcilvēki,” stāsta centra “Skalbes” kolektīvs.

116006
ATBALSTA TĀLRUNIS
NOZIEGUMOS CIETUŠAJIEM

Re, kā!

Koronavīrusu turpina biedēt

Nemot vērā, ka Latvijā apstiprināti pirmie saslimšanas gadījumi ar koronavīrusu, VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcija” (CSDD) klientiem atgādina, ka ir iespēja neapmeklēt klientu apkalošanas centrus un izmantot e-pakalpojumu (e.csdd.lv) sniegtais priekšrocības. “Piemēram, e-pakalpojumi jau ērti veikt transportlīdzekļu īpašnieku maiņu elektroniski. Tāpat aicinām cilvēkus izmantot e-pakalpojumus, lai saņemtu vadītāju kvalifikācijas pakalpojumus - jebkurā sev ērtā laikā pieteikties CSDD teorijas un vadišanas eksāmeniem, veikt to apmaksu, kā arī saņemt noderigu informāciju par vadītāja apliecību un veikto veselības pārbaudi,” informē CSDD.

Balvu novada domē

27.februāra sēdes lēmumi

Izsolīs nomas tiesības

Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Tālā ielā 12, Balvos, 0,2259 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – individuālo dzīvojamā māju apbūve). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 115 gadā bez PVN. Tāpat izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienību Krišjānu pagastā 1,89 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 125 gadā bez PVN. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienības daļu Krišjānu pagastā 1 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 71 gadā bez PVN. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienības daļu Tilžas pagastā 0,7 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 54 gadā bez PVN. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienības daļu Tilžas pagastā 4,57 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 286 gadā bez PVN. Izsolīs nomas tiesības uz Balvu novada pašvaldībai piekritīgo zemes vienības daļu Vectilžas pagastā 1,7 ha kopplatībā (zemes gabals bez apbūves tiesībām ar lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība). Apstiprināja zemes gabala nomas tiesību sākumcenu EUR 100 gadā bez PVN. Izsoles notiks 20.martā.

Nodos nomā nedzīvojamo ēku

Iznomās mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nedzīvojamo ēku Partizānu ielā 66, Balvos, 426,70 m² platībā. Noteica nosacīto nomas maksas sākumcenu – EUR 0,28/ m² mēnesī bez PVN, saskaņā ar sertificēta vērtētāja nomas maksas noteikšanas lietu. Izsole notiks 20.martā.

Atsavinās nekustamo īpašumu

Nolēma atsavināt atklātā mutiskā izsolē nekustamo īpašumu Brīvības ielā 40A, Tilžā, kas sastāv no zemes vienības 0,1131 ha platībā. Apstiprināja nekustamā īpašuma sākumcenu EUR 1355 un izsoles noteikumus. Tāpat atklātā mutiskā izsolē atsavinās nekustamo īpašumu "Oparnieki" Balvu pagastā, kas sastāv no zemes vienības 1,01 ha platībā. Apstiprināja nekustamā īpašuma sākumcenu EUR 2020 un izsoles noteikumus. Nolēma atsavināt atklātā mutiskā izsolē nekustamo īpašumu "Celmi", Kubulu pagastā, kas sastāv no zemes vienības 1,21 ha platībā un mežaudzes 0,77 ha

platībā. Apstiprināja nekustamā īpašuma sākumcenu EUR 2500. Izsoles notiks 28.aprīli.

Atļauj norakstīt automašīnu

Atļāva norakstīt Balvu novada pašvaldībai piederošu vieglo automašīnu "Mazda 6", izlaiduma gads 2004., atlikusī bilances vērtība EUR 0,00.

Piedalīties projektu konkursos

Piedalīties projektu konkursā darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība", iesniedzot projekta iesniegumu "Vides sakārtošana uzņēmējdarbības attīstībai Balvu novadā". Apstiprināja projekta kopējās izmaksas EUR 221704,28, t.sk. ERAF finansējums EUR 188 448,64. Projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu projektam 15% apmērā no projekta kopējām izmaksām EUR 33 255,64 un projekta priekšfinansējumu. Tāpat piedalīties projektu konkursā darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība", iesniedzot projekta iesniegumu "Transporta infrastruktūras uzlabošana uzņēmējdarbības atbalstam". Apstiprināja projekta kopējās izmaksas EUR 77 430,29, t.sk. ERAF finansējums EUR 65 815,75. Projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu projektam 15% apmērā no projekta kopējām izmaksām EUR 11614,54 un projekta priekšfinansējumu. Piedalīties projektu konkursā darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība", iesniedzot projekta iesniegumu "Degrādēto teritoriju revitalizācija Austrumu pierobežā". Apstiprināja projekta kopējās izmaksas EUR 376 470,59, t.sk. ERAF finansējums EUR 320 000. Projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu projektam 15% apmērā no projekta izmaksām EUR 56 470,59 un projekta priekšfinansējumu.

Tāpat piedalīties Zivju fonda pasākumā "Zivju resursu pavairošana un atražošana publiskajās ūdenstilpēs un ūdenstilpēs, kurās zvejas tiesības pieder valstij, kā arī citās ūdenstilpēs, kas ir valsts vai pašvaldību īpašumā" valsts atbalsta saņemšanai zivsaimniecības attīstībai no Zivju fonda finanšu līdzekļiem, iesniedzot projektu "Zivju resursu pavairošana Balvu novada ezeros 2020.gadā". Projekta atbalsta gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu EUR 1021,49 apmērā no projekta attiecīnāmajām izmaksām EUR 6809,88. Segs papildus izmaksas - zivju mazuļu transportēšanas izdevumus EUR 231,11.

Nodrošinās līdzfinansējumu

Projekta "VARI.RADI.DARI." atbalsta gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu 10% apmērā biedrībai "Balvu rajona sieviešu biedrība "Rudzupuļce" projekta realizācijai EUR 213,17 apmērā. Projekta kopējās izmaksas ir EUR 2131,71.

Piešķir finansējumu

Piešķira no Balvu novada pašvaldības 2020.gada pamatbudžeta līdzekļiem EUR 8088 Krišjānu pagasta pārvaldei darbinieku atlīdzībai, samazinot līdzekļu atlikumu uz gada beigām.

Atbrīvo no darba komisijā

Atbrīvoja Vili Žogotu no Balvu novada Pašvaldības īpašumu privatizācijas un atsavināšanas komisijas locekļu pienākumiem.

Pieņems dāvinājumu

Pieņema no fonda "GLORIA PATRI" dāvinājumu mantas veidā: astoņus sistēmblokus un astoņus monitorus par kopējo summu EUR 1680 un novirzīja to Balvu novada pašvaldības Sociālajam dienestam.

Izsolīs cirsmas

Nolēma atsavināt atklātā izsolē kustamo mantu - cirsmas nekustamajā īpašumā "Mežupe", Lazduļes pagastā (1.kvartāla 7.nogabalā izcērtamā platība 1,76 ha). Apstiprināja cirsmas nosacīto sākumcenu EUR 8200. Tāpat atsavinās atklātā izsolē kustamo mantu - cirsmas nekustamajā īpašumā "Kronīši", Balvu pagastā (1.kvartāla 6., 24., 16., 5. un 12. nogabalā izcērtamā platība 9,18 ha). Apstiprināja cirsmas nosacīto sākumcenu EUR 29 200. Atklātā izsolē atsavinās arī kustamo mantu - cirsmas nekustamajā īpašumā "Pannaskalns", Tilžas pagastā (1.kvartāla 10., 13., 18., 23., 24., 28., 33. un 34.nogabalā izcērtamā platība 4,19 ha). Apstiprināja cirsmas nosacīto sākumcenu EUR 28 200. Atsavinās atklātā izsolē kustamo mantu - cirsmas nekustamajā īpašumā "Doņikovas meži", Tilžas pagastā (1.kvartāla 2., 10., 18., 25., 32., 27. un 28.nogabalā izcērtamā platība 5,1 ha). Apstiprināja cirsmas nosacīto sākumcenu EUR 43 200. Atsavinās atklātā izsolē kustamo mantu - cirsmas nekustamajā īpašumā "Pagastlauki", Kubulu pagastā (1.kvartāla 8., 1., 2., 3., 72., 69., 70., 68., 64., 61., 54., 52., 60., 47., 36., 40., 41., 35., 33., 27. un 14.nogabalā izcērtamā platība 18,01 ha). Apstiprināja cirsmas nosacīto sākumcenu EUR 136 200. Izsoles notiks 17.aprīlī.

Deputātes komentārs

Kāpēc balsoju 'pret'?

Esmu noformulējusi trīs lietas. Pirmkārt, 'pret' tāpēc, jo deputātiem joprojām nav prezentēts nekustamo īpašumu apsaimniekošanas plāns. Otrkārt, nav ķēdēts vērā iepriekš manis izteiktais priekšlikums no pagastos pārdotajām cirsmām kaut nelielu procentu, tomēr novirzīt konkrētam mērķim, konkrētam infrastruktūras objektam pagastos. Treškārt, nav tā, ka es vai mani kolēģi negrib jaunu, izremontētu kultūras namu Balvos. Stāsts ir par summām. Stāsts ir par lietu, kā tas notiek. Absolūti nepiekritu apgalvojumam, ka mēs tik daudz esam ieguldījuši pagastos un kultūras namos, tāpēc laiks pienācis Balviem. Patiesībā laikā, kad veidojās novadi, interneta resursi par daudz ko liecina. Nopelns tajā, ka sakārtoti kultūras nami pagastos, ir realizēto projektu rezultāts, kā arī līdzekļi, kurus piešķira, apvienojoties pagastiem. Runājot par Balvu kultūras namu, stāsts ir summām. Šeit mēs runājam par miljoniem. Manuprāt, šīs summas ir neadekvāti augstas. Man nav pieņemami, izpārdodot pagastu īpašumus, novirzīt līdzekļus šajā milzīgajā objektā.

SANDRA KINDZULE

Virtuāla dāvana

Bibliotēka pārsteidz vaduguniešus

5.martā Balvu Centrālajā bibliotēkā ikviens interesents varēja piedalīties laikraksta "Vaduguns" 70. jubilejai veltītā virtuālā izstādē. Bibliotēkas direktore Ruta Cibule uzsvēra, ka arī bibliotēkas darbinieces svin mīlu un labu draugu dzimšanas dienu, piebilstot: "Lai dzivo "Vaduguns"!"

Izstādes veidotāja Sarmīte Vorza klātesošos aicināja ceļot laikā no "Balvu Taisnības" 1950.gadā līdz "Vadugunij" 2020.gadā. Viņa atgādināja dažādus vēsturiskus faktus, kas, kā atzina paši vadugunieši, bija piemirsti vai pat aizmirsti. "Pētījumu var turpināt," piekrita Sarmīte. Zīmīgi, ka bibliotēkas speciālistes redakcijai veltīja arī īpašus stāstiņus un neskopojās ar labiem vārdiem. Interesanti, ka S.Vorza izpētījusi, ka novadpētniečības datu bāzē ir 154 ieraksti no "Balvu Taisnības" un 15 193 - no "Vaduguns" numuriem (uz 12.02.2020. plkst. 10.48): "Pateicamies, ka starp tiem ir arī raksti par mūsu bibliotēku: 2 raksti "Balvu Taisnībā" un 260 raksti "Vaduguni". Kopš 2009.gada avīze atradusi vietu arī mūsu bibliotēkas Kultūrvēstures datu bāzē un kopš 2018.gada pieejama arī LNB Digitalizēto laikrakstu bibliotēkā www.periodika.lv."

Savukārt R.Cubule secināja, ka bibliotēkai un laikrakstam ir vēl viena kopēja lieta: "Lai gan atzīstam visas jaunās tehnoloģijas un to radītās iespējas, tomēr vairāk priecājamies par tiem lasītājiem, kuri avīzi vai grāmatu grib izlasīt, paturot to rokās. Varbūt pat izsmaržot vai ar to kopā aizmigt."

P.s. Virtuālu dāvanu "Vadugunj" sarūpēja arī Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknis Kristiāns Bokta. Viņa sagatavoto videosižetu par avīzes vēsturi var noskatīties sociālā tīmekļa www.facebook.com lapā "Vaduguns".

Atklāj faktus. Sarmīte Vorza zina teikt, ka 2018.gadā Balvu Centrālā bibliotēkas lasītāji "Vaduguns" izsniegt 1445 reizes.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Foto - E.Gabranovs

Zini un izmanto

Jaunas normas maternitātes un vecāku pabalsta saņemšanai

Tiesības uz vecāku pabalstu tagad ir arī sievietēm, kuras nav nodarbinātas šī pabalsta piešķiršanas dienā (nav darba ķēmējas vai pašnodarbinātās saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu"), bet kurām ir bijis piešķirts maternitātes pabalsts.

Maternitātes un vecāku apdrošināšanā no šī gada ir ieviesti daži labvēlīgāki nosacījumi tiesībām uz pabalstu īpašās situācijās, proti, ja grūtniece zaudē darbu divus mēnešus pirms maternitātes atvajinājuma un ja nākamais bērnīš piedzimst, kamēr iepriekšējam nav triju gadīju.

Maternitātes pabalsts, ja neilgi pirms tā zaudēts darbs

Ar grozījumiem likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" paredzēta pretimnākšana sievietēm, kuras zaudējušas darba ķēmēja vai pašnodarbinātā statusu ne agrāk kā 60 dienas pirms grūtniecības vai dzemēdību atvajinājuma. Tagad arī šādā situācijā, piemēram, ja darba līgums ir bijis uz noteiktu laiku, sievetei būs tiesības uz maternitātes pabalstu.

To, kā tiks rēķinātas 60 dienas, skaita no grūtniecības atvajinājuma pirmās dienas atpakaļ.

Piemēram, ja sievetei grūtniecības atvajinājuma pirmā diena ir 31.maijs (darbnespējas lapas B pirmā diena) un viņa atbrīvota no darba 1.aprīlī vai vēlāk, tad viņai būs tiesības uz maternitātes un vecāku pabalstu.

Vecāku pabalsts, ja piešķirts maternitātes pabalsts

Līdz šim likums sievetei paredzēja tiesības uz vecāku pabalstu, ja viņa zaudēja darba ķēmēja vai pašnodarbinātā statusu grūtniecības vai dzemēdību atvajinājuma (maternitātes pabalsta saņemšanas) laikā.

Tagad likums papildināts ar situācijām, kurās sievetei ir tiesības saņemt vecāku pabalstu tad, ja piešķirts maternitātes pabalsts. Tiesības saņemt vecāku pabalstu būs arī sievetei, kura:

O zaudējusi darba ķēmēja vai pašnodarbinātā statusu ne agrāk kā 60 dienas pirms grūtniecības atvajinājuma sākuma datuma;

O zaudējusi darba ķēmēja statusu sakarā ar uzņēmuma likvidāciju 210 dienas pirms grūtniecības atvajinājuma sākuma datuma.

Likumā iekļauta vēl viena norma, kas attiecas tikai uz sievietēm. Protī, māmiņai, kurai, kopjot bērnu vecumā līdz trim gadiem, piedzimst nākamais bērns, vecāku pabalsts par nākamā bērna kopšanu nedrīkst tikt noteikts mazāks par vecāku pabalstu, kāds bija piešķirts par iepriekšējo bērnu.

Vecāku pabalstam vidējo algu aprēķina par 12 kalendāra mēnešu periodu, kas beidzas divus mēnešus pirms tā mēneša, no kura šis pabalsts tiek piešķirts. Ja pirms nākamā bērna

piedzīšanas māmiņa ir atsākusi strādāt, šie ienākumi tiek iņemti vērā, aprēķinot vecāku pabalstu par jaundzimušo mazuli. No 12 mēnešu perioda izslēdz pārejošas darbnespējas, bērna kopšanas atvajinājuma, kā arī grūtniecības un dzemēdību atvajinājuma dienas.

Tagad, ja māmiņai, kopjot bērnu vecumā līdz trim gadiem, piedzīms nākamais bērns, aprēķinās vecāku pabalstu par jaundzimušo bērnu un šī pabalsta apmēru salīdzinās ar pabalstu, kāds bija piešķirts par iepriekšējo bērnu. Piešķirs apmēra ziņā lielāko pabalstu.

Līdz šādu vecāku pabalsta aprēķina formulu piemēroja situācijās, ja nākamais bērns piedzima, kad iepriekšējam vēl nebija divu gadīju.

Ārpusģimenes aprūpē varēs mainīt iepriekšējo pabalsta periodu

Likums noteic, ka par vienu un to pašu bērnu ir tiesības izvēlēties vecāku pabalstu uz vienu no šādiem periodiem:

1. bērna kopšanai līdz viena gada vecumam (šādā gadījumā pabalsta apmērs ir 60% no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas);

2. bērna kopšanai līdz pusotra gada vecumam (pabalsta apmērs ir 43,75% no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas).

Kā paskaidrots VSAA informācijā, ja bērns, par kuru jau ir bijis piešķirts vecāku pabalsts, tiek nodots ārpusģimenes aprūpē un vecāku pabalstu pieprasīta aizbildnis, audžuvecāks vai adoptētājs, tad ārpusģimenes audzinātājam ir tiesības mainīt iepriekšējā pabalsta saņēmēja izvēlēto vecāku pabalsta izmaksas ilgumu.

Pabalstus ieskaitīs Latvijas kontā

Likumā ar grozījumiem noteikts, ka maternitātes, paternitātes, vecāku un slimības pabalstus izmaksā, ieskaitot Latvijas Republikas kreditiestādes vai Pasta norēķinu sistēmas kontā. Pabalstus, kas piešķirti saskaņā ar Latvijas noslēgtu starpvalstu līgumu sociālās drošības jomā vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, var pārskaitīt uz pabalsta saņēmēja kontu attiecīgajā līgumvalstī vai Eiropas Savienības dalībvalstī, Šveices Konfederācijā vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī, ja to paredz minētie līgumi vai regula.

Ari vecāku pabalstam būs minimālais apdrošināšanas periods

Ar jaunajiem grozījumiem likumā noteikts, ka no **šī gada 1. septembra** arī tiesībām uz maternitātes, paternitātes un vecāku pabalstu būs nepieciešamas sociālās apdrošināšanas kvalifikācijas periods, tāpat kā tas jau ir slimības pabalsta saņemšanai.

Informē VID

Uzņēmējiem turpmāk pieejama paplašināta un precīzēta reitingu sistēma

Uzklausot uzņēmēju priekšlikumus, Valsts ieņēmumu dienests (VID) ir papildinājis Nodokļu maksātāju reitinga sistēmu ar pieciem jauniem rādītājiem un pilnveidojis jau esošos. Uzlabotais riks sniedz precīzāku priekšstatu par uzņēmuma nodokļu saistību izpildes disciplīnu un tā saimniecisko darbību, savukārt paplašinātais rādītāju loks padara reitingu elastīgāku – izpildot savas saistības, uzņēmums var operatīvi uzlabot reitingu.

"Reitinga sistēma palīdz uzņēmējam ieraudzīt sevi ar nodokļu administrācijas acīm. Tas ir ļoti praktisks instruments, kas palīdz uzņēmumam operatīvi apzināt un novērst savas darbības nepilnības. Vienlaikus tas ir komunikācijas riks, ko uzņēmums var izmantot savas reputācijas veidošanai. Savukārt mēs kā nodokļu uzraudzītāji redzam šo riku kā iespēju celt godprātīgas uzņēmējdarbības prestižu un nostiprināt pozitīvu motivācijas sistēmu labprātīgas nodokļu nomaksas veicināšanai," saka Natālija Filipoviča, VID Nodokļu administrācijas risku vadības daļas vadītāja.

Šī gada februārī Nodokļu maksātāju reitinga sistēma ir papildināta ar divām jaunām sadaļām – "Nodokļu administrācijas procesu rezultāti" un "Nodokļu deklarēšanas riski", kurās iekļauti pieci būtiski rādītāji:

- "VID administrēto maksājumu piespiedu piedziņa";
- "Nodokļu kontroles pasākumos papildus aprēķinātā summa";
- "Tematiskajās pārbaudēs piemērotie naudas sodi";
- "Darba samaksas nedeklarēšanas riski";
- "PVN riski".

Jaukie rādītāji nodrošina pilnvērtīgāku ainu gan par uzņēmuma saimniecisko darbību, gan nodokļu aprēķināšanu un nomaksu budžetā.

Uzklausot uzņēmēju vēlmes, ieteikumus un objektīvus argumentus, paralēli šiem jaunumiem ir uzlaboti arī līdzšinējie rādītāji:

- "Deklarāciju iesniegšanas disciplīna". Tagad arī gadījumos, ja vienas vai divu deklarāciju iesniegšanas termiņš nokavēts tikai par vienu dienu, reatings netiek samazināts.
- "VID administrēto maksājumu kopējā parāda izmaiņas". Patlaban arī gadījumos, ja nodokļu maksātājiem izveidojies

neliels nodokļu parāds, var saņemt labu vērtējumu.

○ "Darba samaksas". Šobrīd tiek vērtēta darbinieku vidējā stundas darba samaksa sadalījumā pa profesijām, savukārt vidējā mēneša darba samaksa tiks salīdzināta ar vidējo vērtību nozarē atbilstošā reģiona ietvaros.

Reitinga sistēma ļauj uzņēmējiem regulāri sekot līdzi informācijai par viņu saimniecisko darbību raksturojošo radītāju atbilstību vispārējām ekonomiskajām tendencēm, kā arī nodokļu saistību izpildes disciplīnai. Reitinga sistēma motivē brīvprātīgu nodokļu nomaksu, kā arī sniedz uzņēmējiem riku savas reputācijas veidošanai un darījumu partneru informēšanai.

VID arī turpmāk pilnveidojis reitinga sistēmu, tāpēc aicina uzņēmējus sūtīt savas atsauksmes un ieteikumus uz e-pasta adresi: reitingi@vid.gov.lv. Savukārt individuālus jautājumus par konkrēta uzņēmuma novērtējumu var uzdot Elektroniskās deklarēšanas sistēmā, izvēloties sadaļu "Uzdot jautājumu par reitingu".

Plašāku informāciju par Nodokļu maksātāju reitinga sistēmu varat uzzināt VID tīmekļa vietnes sadaļā <https://www.vid.gov.lv/lv/nodoklu-maksataju-reitinga-sistema>.

ĪSUMĀ

- **Tiesības uz maternitātes pabalstu būs arī tad, ja sieviete zaudējusi darba ķēmēja vai pašnodarbinātā statusu ne agrāk kā 60 dienas pirms grūtniecības vai dzemēdību atvajinājuma.**

- **Ja piešķirts maternitātes pabalsts, māmiņa varēs saņemt arī vecāku pabalstu.**

- **Ja nākamais bērns piedzīms, kamēr iepriekšējam vēl nav triju gadīju, māmiņai vecāku pabalsts nebūs mazāks kā par iepriekšējo bērnu.**

Apsveikums

Tie, kas pavasarī piedzimst,
Pavasari sirdī nes.
Visu dzīvi, visu mūžu
Pavasaram līdzi zied.
Mīļi sveicam **Ināru Dūri** skaistajā dzīves jubilejā!
Vēlam labu veselību, dzīvesprieku un gaišu cerību
turpmākajos dzīves gados.

Ināras, Ainas un Zentas ģimenes

Pārdod

Pārdod 3m malku ar piegādi.
Minimālais apjoms 20m³.
Tālr. 26760065.

Skaldīta malka. Cena
23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms
- 7 berkubi. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pārdod zāģmateriālus, 150 EUR/m³.
Tālr. 25543700.

Dējējvistas.
Tālr. 22845900.

Z/S pārdod jaunputnus, dējējvistas.
Tālr. 29186065.

Jaunputni.
Tālr. 29424509.

Pārdod tītarus.
Tālr. 28774157.

Pārdod bišu inventāru.
Tālr. 29430409.

Pārdod siena rūļus, EUR 3.
Tālr. 20123613.

Pārdod 2-istabu dzīvokli.
Tālr. 26484448, 29191035..

Pērk

Z.s "Strautini"
iepērk mājlopus.

Samaksa tūlītēja. Labas cenas.

Tālr. **29411033.**

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTEJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

SIA "AIBI" IEPĒRK
liellopus, teļus,
jaunlopus, jērus
kautsvarā, dzīvsvarā.
Atsākam iepirk BİO liellopus.
Paaugstinātas cenas.
Tūlītēja samaksa. Svari.
Tālr. 20238990.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus,
cirsmas. Tālr. 29433000.

SIA "Meži M" pērk cirsmas un
mežus. Zvaniet 29324128.

Dažādi

Sertificēts MEŽA TAKSATORS -
STIGOŠANA, DASTOŠANA.
Zvanīt 28358514.

12.martā t/c "Planēta" telpās tirgos
IGAUNIJĀ ražotu gultas veļu,
segas, spilvenus.

Tava milā māmulite
Ciešu miegu aizmigusi,
Nejūt vēja pūtieniņu,
Nedzird tevi runājot.

(Latv.t.dz.)

Skumju brīdi izsakām patiesu
līdzjūtību **Maslovsku** ģimenei un
pārējiem tuviniekiem, mūžibas celā
pavadot **MĀMIŅU, VECMĀMIŅU,**
VECVECMĀMIŅU.

Dobrovoļsku ģimene

Kopīgās jaunības takās
Milā atmiņu daudz.
Nebūs šais baltajos ceļos
Mums vairs satikties jauns.
Skumstam un jutām līdzi **sievai**
Tamārai un bērniem, mūža mierā
pavadot **JĀNI LIELBĀRDI.**
Balvu 1.vidusskolas 29.izlaiduma
klasesbiedri, audzinātāja A.Kvēle

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdīj tuvs un dārgs...

(I.Lasmanis)

Šajā sāpju un atvadu brīdi klusi
mierinājuma vārdi un patiesa
līdzjūtība **Tamārai Lielbārdei,**
bērnu ģimenēm un pārējiem
tuviniekiem, viru, tēvu, vectētiņu
JĀNI LIELBĀRDI mūžibas celā
pavadot.

Kārķiņu ģimene, A.Bikaviņa

Rokas, kas mīlēja darbu - gurūšas,
Sirds, kas vēlēja labu - nu atdusas.

(Z.Purvs)

Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Jānim Lielbārdim ar ģimeni un
pārējiem tuviniekiem,
TĒVU, VĪRU, VĪRATĒVU un
VECTĒVU mūžibas celā pavadot.

Olegs, Aleksandrs, Alevtina

Kas smagāks vēl var būt
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,

Kas sirdīj tuvs un dārgs...

(I.Lasmanis)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Tamārai, Jānim ar ģimeni un
pārējiem tuviniekiem,
pavadot viru, tēti un vectētiņu
JĀNI LIELBĀRDI mūžibas celā.

Daira, Pēteris

Nav tādas jūras,

Bez krašiem, kas būtu,

Nav tāda mūža,

Kas bezgalīgs kļūtu...

Mūsu patiesa līdzjūtība **Tamārai,**
bērniem, mazbērniem un
tuviniekiem, **JĀNI LIELBĀRDI**
mūžibā pavadot.

Regīna, Dzintra, Gunta,
Antonija, Ilgars, Aivars

Līdzjūtības

Balts eņģelis atrāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz.
Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.

(A.Mūrniece)

Esam skumju brīdi kopā ar **Tamāru**
Lielbārdu, VĪRU mūžibā pavadot.

Bleideru ģimene Kapūne

Nosirmo saule, nosarmo koki,
Sniegos šodien ir sirds,
Bēdu putenī māmuļas sirsniņas pilno
balsi

Dvēsele nesadzird.

(K.Apškrūma)

Sāpju un skumju brīdi patiesa
līdzjūtība **Zojas Zaharovas**

ģimenei un pārējiem tuviniekiem,
māmiņu un vecmāmiņu

MARTU RIMŠĀNI aizsaules celā
pavadot.

Bērzpils ielas 12. mājas 1.ieejas

kaimiņi

Paldies tev, māt, par mūža gadiem,
Par tavu mīlestību, kurā sildīties bij'

lauts.

Caur naktīm zvaigžnotām un rasas
ritiem zilgiem

Pie tevis steigties sirds vēl nemītigi
sauks.

Skumju un atvadu brīdi patiesa
līdzjūtība **Zojai Zaharovai,**

MĀMIŅU pavadot kapu kalniņā.
Magoņu, Dzintaru ģimenes

Skan tava šūpla dziesma krūtis -

Tā katrā dzīves soli man ir klāt,
Skan priekos, bēdās, kad ir grūti,

Skan sirdī man, ak milā, labā māt...

(A.Krūklis)

Dalām sāpju smagumu ar mūsu milā
skolotāju **Zoju Zaharovu**, pavadot

MĀMIŅU mūžibas celā.

Renāte, Pavlovu ģimene

Tā aiziet mūsu milje,
Aiziet no ikdienas rūpēm

Mierā un klusumā prom.

Paliek vien dvēseles gaismi ...

Izsakām patiesu līdzjūtību kolēģei

Zojai un viņas tuviniekiem,
MĀMIŅU smilšu kalniņā pavadot.

Ilona, Sveta, Gaļina Vasiljevna un

Jeļena

Nē, mātes aiziešanu nevar aptvert,

Ne rokas aptvert var, ne sirds, ne

prāts...

Mēs atnākam un brīdi klusus stāvam,

Un it kā elzas mūsu vārdus māc.

(Ā.Elkšs)

Skumju brīdi esam kopā ar **Zoju**

Zaharovu un tuviniekiem,
māmiņu, vecmāmiņu

MARTU RIMŠĀNI mūžibā pavadot.

Kočerovu ģimene

Tā kā liegāga saulrieta pēdas,

Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,

Norims sāpes, rūpes un bēdas.

(B.Martuzeva)

Skumju brīdi esam kopā ar **Sandras**

Ķikustes ģimeni un pārējiem
tuviniekiem, tēvu, vectēvu,

vecvectēvu, vīratēvu

PĒTERI ĶIKUSTU aizsaulē

aizvadot.

LRAC "Rasas pērles" kolēģi

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-

SIA "Balvu Vaduguns",

G.LIELMANIS

Iespējts SIA "Latgales

Druka", Rēzeknē,

Baznīcas 28

TIRĀZA - 3001

Pagājuši
abonēšanas
trīs
mēneši.
Pārliecinies, vai abonēji
aprīlim un turpmākajiem mēnešiem!

 Vaduguns

Indekss

3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NOREĶINU KONTS

A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA002400467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,

SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva

T. **64507018**

26161959

REDAKTORS E.GABRANOVs - T. 29360850

ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA; Z.LOGINA,